

Medlemsbladet 3

2018

NR

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

*Välkomna till
SFOG-veckan i Uppsala
SFOGs höstkurser 2018*

MEDLEMSBLADET

Ansvarig utgivare: Liselott Andersson
Tel: 0920-28 30 11, alt vx 0920-28 20 00
Layout: Moniqa Frisell

All korrespondens ställs till föreningen:
SFOG-Kansliet, Drottninggatan 55, 2 tr
111 21 Stockholm
Tel: 08-440 01 75

Susanne Lundin och Diana Mickels
E-post: kansliet@sfog.se
Internet: www.sfog.se

Annonser: Liselott Andersson
E-post: liselott.andersson@sfog.se
Platsannonser hemsidan: kansliet@sfog.se

SFOGs styrelse 2018:

Ordförande: Andreas Herbst
VO Kvinnosjukvård, Skånes Universitetssjukhus
Tel: 040-33 20 86

E-post: andreas.herbst@sfog.se

Vice ordförande: Eva Uustal

Kvinnokliniken Linköping

E-post: eva.uustal@sfog.se

Facklig sekreterare:

Helena Kopp Kallner

Tel: 070-440 20 70

E-post: helena.kopp-kallner@ki.se

Skattmästare: Bengt Karlsson

Göteborgs Kvinnoklinik

Tel: 031-700 12 90

E-post: bkarlsson.se@telia.com

Vetenskaplig sekreterare: PG Larsson

Skövde

E-post: p-g.larssonl@vgregion.se

ARGUS: Ove Axelsson

KK, Mälarsjukhuset Eskilstuna

E-post: ove.axelsson@kbh.uu.se

Utbildningsskreterare: Ellika Andolf

Karolinska Institutet, Danderyds sjukhus

Tel: 08-123 550 00

E-post: ellika.andolf@ki.se

Redaktör för Medlemsbladet:

Liselott Andersson

Sunderby sjukhus, Luleå

Tel: 0920-28 30 11, alt vx 0920-28 20 00

E-post: liselott.andersson@sfog.se

Ledamot/Webbansvarig: Lars Ladfors

Kvinnokliniken, SU/Sahlgrenska Östra

Tel: 031-343 57 34

E-post: lars.ladfors@sfog.se

Ledamot: Kristina Nordquist

Kvinnosjukvården, Östersunds sjukhus

E-post: kristina.nordquist@sfog.se

Ledamot/Yngre representant:

Paulina Arntyr Hellgren

KK, Universitetssjukhuset Örebro

Tel: 019-602 20 01

E-post:

paulina.arntyr.hellgren@regionorebrolan.se

Tryck: Elanders
ISSN 0284-8031

— Ordförande har ordet —

Kära medlemmar i SFOG!

Har du koll på vilka föreningar du är med i? SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och samtidigt en sektion av Svenska Läkaresällskapet. Som medlem i SFOG är man idag dock inte automatiskt ansluten till vare sig Läkarförbundet eller Läkaresällskapet, utan det är upp till var och en att ta ställning till medlemskap i dessa.

Svenska Läkaresällskapet är en politiskt och fackligt obunden förening för läkare med syfte att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja forskning, utbildning, etik och kvalitet. 15 maj är det fullmäktigemöte i Svenska Läkaresällskapet. En fråga som ska beslutas om är huruvida alla medlemmar i specialitetsföreningarna automatiskt ska anslutas till Läkaresällskapet, vilket ordförande i SLS, Stefan Lindgren, föreslår. Motiveringar är att stärka SLS och ge SLS större demokratisk legitimitet genom att SLS då representerar alla medlemmar i

specialitetsföreningarna. Medlemskap för 2019 har föreslagits till 2-300 kr. Vi har diskuterat frågan i SFOGs styrelse och även om det finns skäl både för och emot, har vi beslutat oss för att rösta emot detta förslag, eftersom vi anser att var och en bör ta ställning till vilka föreningar man vill vara med i, och då vi anser att det ligger på varje förening att genom sina aktiviteter attrahera sina medlemmar.

Vi har dock inte varit konsekventa i detta avseende. Som medlem i SFOG är man idag med automatik medlem i Nordiska (NFOG), Europeiska (EBCOG) och internationella (FIGO) föreningarna för obstetrik och gynekologi.

I FIGO ser vi en viktig organisation och arena där vi tillsammans med kollegor från andra länder kan verka för kvinnors hälsa och god obstetrisk och gynekologisk vård i världen. FIGOs övergripande mål är att förbättra kvinnors och nyfödda barns hälsa världen över, att

I DETTA NUMMER

STADGAR. Förslag att antas vid årsmötet 2018	8
Årsredovisning för räkenskapsåret 2017	11
Bernt Kjessler-pristagare 2019	21
Förslag till styrelse för SFOG 2019	22
Kallelse till ett konstituerande möte för Preeklampsi-ARG	25
Hysterektomi och OPPortunistisk SALpingektomi	26
Vad är SALSTER? SALpingektomi vid STERilisering	27
SFOGs höstkurser 2018	28
OGUs ordförande informerar	33
Referat från OGU-dagarna, Hudiksvall, 16-17/4	34
ENTOG-utbytet i Frankrike 2018	36
Systematisera utbildningen för ST-läkare på operation, för att skapa framtidens bästa gynekologer och obstetrik	39
Tant Trattkantarells kåseri	41
Program SFOG-veckan	42

— Ordförande har ordet —

förbättra kvinnors status, reproduktiva och sexuella rättigheter med tillgång till utbildning och vård under livet, samt att förbättra gynekologisk och obstetrisk vård genom utbildning och forskning. I oktober är det FIGO-kongress i Rio de Janeiro, då vid general assembly bl.a. ska väljas ny vice ordförande, skattmästare, och medlemmar till executive board. Vi har från SFOG nominerat Kristina Gemzell Danielsson till ny skattmästare i FIGO. Kristina är professor och överläkare på Karolinska Institutet/Universitetssjukhuset, och i vår förening ordförande i FARG. Kristina har en gedigen kunskap och forskningserfarenhet bl.a. inom reproduktion, antikonception och abort, och stor erfarenhet av internationellt arbete, och vi är övertygade om att hon i FIGO kan bli en nyckelperson som kan bidra till en förbättrad reproduktiv hälsa för världens kvinnor. Läs om FIGO på hemsidan: <https://www.figo.org/>.

NFOG är vår sammanslutning av de 5 nordiska föreningarna för obstetrik och gynekologi. NFOG är utgivare av vår gemensamma vetenskapliga tidskrift ACTA Obstetricia et Gynecologica

Scandinavica (AOGS) som du som medlem i SFOG ska kunna läsa utan avgift – se hur du gör på:

https://www.sfog.se/media/112270/online_access_instructions.pdf.

NFOG har en utbildningsnämnd med målsättning att harmonisera de nordiska specialistutbildningarna, och som också arrangerar en kurs vartannat år i olika ämnen för våra medlemmar. NFOG har vidare en kommitté för guidelines vars målsättning på hemsidan dessvärre står på latin (och som google translate bl.a. översatte till "varje helg en del jordnöter"). Kommittén håller nu på att ta fram en nordisk riktlinje kring progesteron för prevention av förtidsbörd. NFOG har också en vetenskaplig nämnd som genom stiftelsen NFOG Fund kan ekonomiskt stötta samarbetsprojekt mellan de nordiska länderna, kostnader för studiebesök, kurser i utlandet, och frivilligarbete eller projekt i utvecklingsländer. Den som vill söka medel går in på [www. https://nfog.org/fund/](https://nfog.org/fund/).

NFOGs vetenskapliga kommitté står också för det vetenskapliga programmet för de NFOG-kongresser som arrangeras

vartannat år, med kongressorter som alternerar mellan de nordiska länderna. Det är nu dags för NFOG-kongress i Odense 11-13 juni. Läs programmet på <http://nfog2018.dk/> – här kan du också anmäla dig.

NFOG-kongresserna brukar hålla hög vetenskaplig kvalitet. Ändå är det svenska deltagandet som regel lägre än från övriga nordiska länder. Vi har i SFOGs styrelse diskuterat huruvida vi i framtiden skulle kunna ersätta SFOG-veckan vartannat år med att hålla årsmöte och en SFOG-dag i anslutning till NFOG-kongressen. Syftet med det skulle vara att få ett större utbyte med kollegorna i våra grannländer, och öka det nordiska samarbetet. SFOG-veckan är ju dock väldigt populär i sin nuvarande form – och detta är en fråga som ni medlemmar får ta ställning till – varför vi tar upp den på årsmötet under SFOG-veckan i Uppsala. Jag hoppas vi ses där!

Vänliga hälsningar,
Andreas

ÅRSavgifter

Medlemsavgift SFOG

1200:-

Inkluderar medlemskap i NFOG samt prenumeration på

Acta Obstetricia et Gynecologica Scandinavia samt

ARG-rapportabonnemang (400:- per år och avser genomsnittligt tre rapporter)

Medlemsavgift SFOG (ålderspensionär, fr o m det år man fyller 66 år)

600:-

REDAKTÖRENS RUTA

Mojo rojo

1 röd paprika
3 torkade chilifruktar
4 vitlöksklyftor
1 tsk svartpeppar
1 tsk salt
1 tsk kummin
1 msk paprikapulver
1 dl olivolja
1/2 dl vitvinsvinäger
1 röd chilifrukt

Gör så här:

Blötlägg de torkade chilifrukterna i hett vatten ca 15 minuter, håll av. Mixa alla ingredienserna.

Passar till det mesta, men inte minst små saltbakade potatisar (papas).

Äntligen snöfritt på vår tomt, och utegrillarna har kommit fram även i Luleå (14/5). Nedan ses en lite kul bild från Abisko under påskhelgen. Lagom till det grillade kommer också ett recept på Mojo Rojo, inhämtat i Palma på Mallorca i fjol (efter viss övertalning av kocken).

Skicka gärna in bidrag i form av debattinlägg, avhandlingssammandrag osv.!

Liselott Andersson

Redaktör för SFOGs Medlemsblad

Följande tider gäller för Medlemsbladet 2018:

Nr	Deadline	Utkommer
Nr 4	17 september	vecka 43
Nr 5	5 november	vecka 50

Manus skickas via epost till:

Redaktör Liselott Andersson

Epost: liselott.andersson@sfog.se

Verksamhetsområde obstetrik och gynekologi Sunderby sjukhus
971 80 Luleå

Telefon: 0920-28 30 11 alternativt sök via växel 0920-28 20 00

Adressändring skall göras till:

SFOG-Kansliet • Drottninggatan 55 • 111 21 Stockholm
eller kansliet@sfog.se

— Brev från den fackliga sekreteraren —

Hej!

Det händer numera mycket på den fackliga fronten. I Stockholm har arbetsgivar-landstinget beslutat att man ska – mer eller mindre – införa treskift för lands-tingets sjukhusbundna läkare. Detta för att ”möta efterfrågan på vård” som man anser är stor på kvällar och nätter. I sam- band med detta tas också jourersättning- en bort fram till kl 21. Givetvis har detta lett till ett fullständigt ramaskri bland de sjukhusbundna läkarna i Stockholm – men även i övriga landet. Resonemanget från facket är att man skulle behöva bemanna upp med många fler läkare för att kunna genomföra en sådan genom- gripande reform. Många som arbetar på sjukhuset ser just kompensationsledighet som något som gör att man vill arbeta på sjukhus. Läkarkontinuiteten på t.ex. avdelningar skulle sjunka när fler läkare arbetar obekväm arbetstid. Handled- ningen av våra studenter och ST-läkare skulle bli lidande när kompetens minskas dagtid.

För att lösa bemanningsfrågan tycker politikerna att privatpraktiker ska gå in och arbeta på obekväm arbetstid. Vi anser ju att våra privatpraktiker och möjlighe- ten att arbeta utanför sjukhusen ger oss större valmöjligheter till olika karriärer som kanske passar vid olika tider i livet. Det finns många argument mot detta och jag föreslår att man tittar på argumenten i facebookgruppen ”läkare mot införande av skiftarbete istället för jour”. Fråga runt om du vill blir medlem. Du måste bli inbjuden av någon som redan är med. Tyvärr är det ju så att storstadsregioner- na ofta är först med dåliga idéer så detta kan ju sprida sig.

Men- nu verkar landstinget ha backat och säger att det är upp till verksamhets- chefen att besluta om skiftarbete. En seger

för idogt arbete med skrivande av insän- dare, fackligt arbete i styrelser och i media.

Läkarförbundet har blivit mer intres- serat av att ta in synpunkter från speci- litetsföreningarna. Detta särskilt eftersom man infört de nya s.k. programområden. Ett sådant programområde är vårt: Kvinnosjukdomar och förlossning. Detta är utsett till ett av pilotområdena. Här är det enormt knepigt hur man ofta går till- väga för att tillsätta personer med makt. SBU, Socialstyrelse, SKL m.fl. har en ten- dens att till synes på måfå fråga runt lite och tillsätta s.k. experter i olika arbets- grupper. Vi från specialitetsföreningarna var mycket tydliga gentemot förbundet och SBU vid senaste mötet att vi anser att det är specialitetsföreningarna som sit- ter på kompetensen och kontaktnätet för att placera rätt person på rätt plats. Särskilt för att ha ett nationellt perspek- tiv tror vi att det är viktigt att man sitter på ett nationellt mandat i dessa arbets- grupper.

Läkarförbundet satsar nu stort på att driva frågor inför valet. Frågan om läka- res arbetsmiljö är en av dem och särskilt risken för utbrändhet. Att få till en bätt- re situation inom primärvården är prio- riterad men ffa att genomgående förbätt- re arbetsmiljön. Läkarförbundet satsar också stort på att bättre kommunicera ut till medlemmarna vad man arbetar med och när man figurerar i media.

En annan fråga som man vill driva är läkarnas fortbildning. Vi ser i undersök- ning efter undersökning hur antalet dagar man ägnar sig åt fortbildning sjunker för varje år. Att införa något slags obligato- rium är inget som staten är intresserad av eftersom det direkt skulle följas av ett krav på finansiering av reformen. Uppmaning

från Läkarförbundet är att specialitet- föreningarna själva ska sätta upp kriteri- er för fortbildning som t.ex. vad som krävs för primärjournskompetens och bakjourns- kompetens osv samt hur man ska vidare- utbilda sig. Har ni synpunkter så hör av er!

Vill åter påminna om möjligheten att boka huset på Villagatan i Stockholm. Renoveringen av huset och även mötes- delen är helt klar och huset skall använ- das maximalt är tanken.

Sist men inte minst ska jag göra ett fränsteg från mitt fackliga uppdrag i sty- relsen och meddela att debatten om våra aborter efter v 18 är långt ifrån över. Vi i styrelsen och i FARG arbetar oförtrutet vidare för att bevara rätten till abort för våra kvinnor. Nu har Statens Medicinsk Etika Råd (SMER) beslutat att ha en debatt i Almedalen 3 juli på ett ”mysigt creperi”. Detta helt mot SFOGs och svenska barnmorskeförbundets inrådan. Jag kommer att sitta i panelen och hop- pas på en bra och balanserad diskussion långt från de som jag stöter på i och utan- för Europa med skanderande högerextre- ma i en ohelig allians med den kristna högern. Om ni mot förmodan är på plats är jag tacksam för allt stöd och ”friendly faces” i publiken. Jag vill särskilt tacka mina chefer som direkt säger ”klart du ska åka” fast det är den sämst bemanna- de veckan på hela året. Tack för stöd!

Hälsning
Helena

Nya medlemmar

Sara Sofia Malchau, Kullavik

Fanny Söderquist, Uppsala

Omar Al Eid, Ytterby

Ellen Lundberg, Falun

Denise Kling, Karlskrona

Helena Arnör, Stockholm

Felicia Wallon, Växjö

Jens Albert Gudmundsson, Stockholm

Georgios Poutakidis, Stockholm

Maria Ulrik Simonidesova,

Örnsköldsvik

Nadia Al-Mohamadi, Helsingborg

Eli Westlund, Enebyberg

Veronika Hadzegova, Ronneby

Ayesha Ijla, Visby

Johan Widenberg, Täby

Claudia Beck Lidén, Hudiksvall

Panagiotis Tsiartas, Mölndal

Gina Thalen, Gullbrandstorp

Eva Carlsson, Stockholm

Elin Lundqvist, Skellefteå

Jona Elings Knutsson, Stockholm

Frida Cerderlund, Eskilstuna

Sofia Enebrink, Stora Höga

Ida Gustafsson, Norrköping

Emma Jonasson, Göteborg

AnnaHanna Eriksson, Ystad

Sofia Jorstig, Örebro

Förbättrad förlossningsvård 2018

Nationell konferens
för hela teamet!

Torsdagen den 22 november samlar vi alla förlossningskliniker till den första nationella konferensen med förbättringsarbeten inom förlossningsvården i fokus.

Syftet med konferensen är att barnmorskor, förlossningsläkare och undersköterskor/ barnsköterskor delar kunskap, lär och inspireras av varandra.

Låt andra ta del av ert arbete

Vi söker även dig som vill presentera ett genomfört förbättringsarbete muntligt eller på en poster.

QRC || **STHLM**
KVALITETSREGISTERCENTRUM

All information om konferensen hittar du på qrcstockholm.se

SVENSK FÖRENING FÖR OBSTETRIK & GYNEKOLOGI
Swedish Society of Obstetrics and Gynecology

**Medlemmar i
Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi
kallas härmed till
årsmöte 2018**

Onsdagen den 29 augusti kl 10.30 – 12.00, Uppsala

Föredragningslista – Årsmöte

- a) Mötet öppnas
- b) Val av ordförande och två justeringspersoner för årsmötet
- c) Styrelsens verksamhetsberättelse
- d) Skattmästarens ekonomiska redogörelse
- e) Revisorernas berättelse
- f) Fråga om ansvarsfrihet för styrelse och skattmästare
- g) Årsavgift för 2019
- h) Val av styrelseledamöter
- i) Val av två revisorer jämte revisorssuppleant
- j) Val av valberedning
- k) Avtackning av styrelseledamöter
- l) Förslag om ändring av stadgar (från SFOGs styrelse)
- m) Förslag arvodering av ordförandeuppdraget på 20 % (från SFOGs styrelse)
- n) Förfrågan från styrelsen om SFOG-vecka vartannat år
- o) Information om utbildning – ST kurser, specialistexamen och subspecialistexamen, diplomutdelning
- p) OGU-information
- q) Information om ARG-verksamheten
- r) Berndt Kjessler-pristagare 2018
- s) Information från NFOG, EBCOG & FIGO
- t) SFOG-veckor 2020 och 2021
- u) Tid och plats för nästa årsmöte – SFOG-veckan 2019
- v) Mötet avslutas

Alla medlemmar är välkomna att delta i årsmötet. Om ni vill att styrelsen ska förbereda övriga ärenden – vänligen kontakta ordförande i förväg.

STADGAR

Förslag att antas vid årsmötet 2018

Föreningens art

§ 1

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) utgör sektionen för Obstetrik och Gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet och är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund. Sektionen tillkom 1904 och är Läkaresällskapets äldsta. Nuvarande förening bildades 1969 genom en sammanslagning av Svensk Gynekologisk Förening och sektionen för obstetrik och gynekologi inom Läkaresällskapet. Föreningens engelskspråkiga benämning är Swedish Society of Obstetrics and Gynecology.

Föreningens syfte

§ 2

SFOG ska främja utvecklingen inom obstetrik och gynekologi och verka för bästa möjliga hälso- och sjukvård för kvinnor. Detta sker genom att främja medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet inom vårt verksamhetsområde och i samverkan med andra specialiteter, yrkesgrupper. Föreningen ska tillvarata medlemmarnas professionella och fackliga intressen. Föreningen ska främja utbildning och vetenskaplig verksamhet genom sina arbets- och referensgrupper (ARG) och inom Svenska Läkaresällskapet. Föreningen ska som sektionen för obstetrik och gynekologi inom Svenska Läkaresällskapet avge utlåtanden och/eller handlägga ärenden som av sällskapet hänskjuts till sektionen.

Föreningen ska som specialitetsförening i obstetrik och gynekologi inom Sveriges Läkarförbund avge utlåtanden i medicinska och fackliga frågor som av förbundet hänskjuts till föreningen.

Medlemskap

§ 3

Till medlem i föreningen kan väljas ~~legitimerad~~ läkare som arbetar inom verksamhetsområdet obstetrik och gynekologi eller med särskilt intresse för detta. Sålunda kan också läkare under utbildning inom specialiteten väljas.

Medlem av föreningen bör vara medlem av Svenska Läkaresällskapet och bör tillhöra Sveriges Läkarförbund. Styrelseledamot i föreningen ska vara medlem av Svenska Läkaresällskapet och medlem i Sveriges Läkarförbund.

Ansökan om medlemskap

§ 4

Ansökan om medlemskap ska ställas till styrelsen, vilken genom majoritetsbeslut avgör om sökanden kan antagas som medlem. Medlem som trots påminnelse ej under två på varandra följande år erlagt årsavgiften anses ha utträtt ur föreningen.

Föreningens organisation

Årsmöte

§ 5

Kallelse och föredragningslista till årsmötet ska utsändas till föreningens medlemmar senast en månad före årsmötet. Föreningens räkenskapsår omfattar tiden 1 januari till 31 december. Vid föreningens årsmöte ska följande ämnen behandlas:

1. Val av ordförande och två justeringsmän för mötet
2. Styrelsens verksamhetsberättelse
3. Skattmästarens ekonomiska redogörelse
4. Revisorernas berättelse
5. Fråga om ansvarsfrihet för styrelsen och skattmästaren
6. Val av styrelse, revisorer, revisorssuppleant samt valberedning
7. Årsavgift för det kommande året
8. Övriga ärenden

Medlemmar i SFOG har rätt att ta upp för föreningen viktiga frågor till beslut på årsmötet. För att en fråga ska tas upp på årsmötet ska en skriftlig motion ha inkommit till kansliet senast 3 månader innan årsmötet.

Protokoll från årsmötet föres av den facklige sekreteraren. Extra föreningsmöte ska hållas när styrelsen eller minst hundra medlemmar begär sådant för att behandla angivet ärende.

Votering årsmöte

§ 6

Omröstning sker öppet om ej annat begäres. Vid lika röstetal gäller sittande ordförandes mening utom vid val då lotten avgör. I ärende som inte blivit meddelat i kallelsen till föreningsmöte, får slutgiltigt beslut ej fattas. Vid frågor som rör Svenska Läkaresällskapet har endast medlemmar i sällskapet rösträtt. Vid frågor som rör Sveriges Läkarförbund har endast medlemmar i Läkarförbundet rösträtt.

Styrelse

§ 7

Föreningens angelägenheter handhas av en vid årsmötet vald styrelse som ska bestå av ordförande, vice ordförande, skattmästare, facklig sekreterare, vetenskaplig sekreterare, **utbildningssekreterare**, fortbildningssekreterare, samordnare för arbets- och referensgrupperna (ARGUS), redaktör för medlemsbladet, webbandsvarig, styrelserepresentant från intressegruppen Obstetrik och Gynekologer under Utbildning (OGU), samt **kvalitetssekreterare** ~~en övrig medlem~~. Mandatperioden är två år och fördelas så att årligen minst fem av styrelseposterna står under val. Vid fyllnadsval ska mandatperioden för den nyvalda begränsas till den återstående tiden för mandatet. Styrelsens förvaltning granskas årligen av två revisorer, varav en ska vara auktoriserad, utsedda av föreningen. För dessa ska finnas en suppleant.

§ 8

Föreningen ska direkt efter val av förtroendemän insända uppgift om de valdas namn och adress till Svenska Läkaresällskapet och Sveriges Läkarförbund.

Styrelsens sammanträden

§ 9

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden. Denne är också skyldig att sammankalla styrelsen om minst två ledamöter gör framställning härom. Styrelsen är beslutsmässig om minst fem ledamöter är närvarande. Omröstningen är öppen utom då annat begärs. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst, utom vid slutet omröstning, då lotten avgör. Vid styrelsesammanträde ska protokoll föras.

Ärenden kan avgöras per capsulam om samtliga styrelseledamöter är eniga i ärendet.

Styrelsen utser representanter till Svenska Läkaresällskapets fullmäktige och kan även utse representant till Sveriges Läkarförbunds fullmäktige jämte suppleanter för dessa.

Beslut i ärenden rörande Svenska Läkaresällskapets gemensamma angelägenheter ska snarast meddelas Läkaresällskapets nämnd.

Ordförande

§ 10

Ordföranden åligger att leda styrelsens sammanträden samt att upprätta föredragningslista till sammanträden och årsmöte.

Ordföranden, eller av styrelsen delegerad person, undertecknar handlingar upprättade i styrelsens namn.

Facklig sekreterare

§ 11

Fackliga sekreteraren ska föra protokoll vid styrelsens sammanträden, vid föreningens årsmöte samt vid verksamhetsmöten.

Fackliga sekreteraren ska bevaka den fackliga delen av föreningens verksamhet och svarar för samarbetet med Läkarförbundet

Vetenskaplig sekreterare

§ 12

Vetenskapliga sekreteraren ska bevaka de medicinska och vetenskapliga delarna av föreningens verksamhet samt svara för samarbetet mellan föreningen och Läkaresällskapet. Till sin hjälp har vetenskapliga sekreteraren en vetenskaplig nämnd.

Utbildningssekreterare

§ 13

Utbildningssekreteraren ska bevaka **grund- och specialist** utbildningsfrågor inom föreningen. Till sin hjälp har utbildningssekreteraren en utbildningsnämnd, **i vilken utbildningssekreteraren eller fortbildningssekreteraren är ordförande.**

Fortbildningssekreterare

§ 14

Fortbildningssekreteraren ska bevaka fortbildningsfrågor inom föreningen, dvs. vidareutbildning av specialister, inbegripet frågor kring subspecialisering.

Till sin hjälp har **fortbildningssekreteraren** en utbildningsnämnd, **i vilken i vilken utbildningssekreteraren eller fortbildningssekreteraren är ordförande.**

Kvalitetssekreterare

§ 15

Kvalitetssekreteraren ska bevaka utvecklingen av och vara styrelsens kontaktperson gentemot de kvalitetsregister som berör obstetrik och gynekologi. Till sin hjälp har kvalitetssekreteraren en kvalitetsnämnd som bör ha en representant från varje aktuellt register.

Skattmästare

§ 14 16

Skattmästaren åligger att föra föreningens räkenskaper och godkänna utbetalningar i enlighet med föreningens eller styrelsens beslut. Räkenskaperna ska överlämnas till revisorerna för granskning så att dessa till årsmötet kan avge en skriftlig berättelse. Föreningens firma tecknas av ordföranden och/eller skattmästaren.

ARGUS

§ 15 17

Arbets- och ReferensGrupper-UtvecklingsSamordnaren (ARGUS) ansvarar för att stödja, samordna och följa upp ARG-verksamheten. ARGUS är redaktör och ansvarig utgivare för ARG-rapporterna. ARGUS ska sammankalla och leda minst ett Riks-ARG med ordförande och sekreterare från respektive AR-Grupp årligen.

Valberedning

§ 16 18

Förslag till styrelseposter ska upprättas av en valberedning bestående av tre medlemmar. Valberedningens medlemmar har vardera en mandatperiod på tre år. Vid årsmötet ska sålunda en av valberedningens medlemmar nyväljas.

Utbildningsnämnden

§ 17 19

Utbildningsnämnden är rådgivande organ till SFOGs styrelse och ansvarar för grundutbildningsfrågor, ST och fortbildning. Ordförande i nämnden är utbildningssekreteraren. Samtliga fakulteter/universitetssjukhus bör vara representerade i nämnden. Nämnden består av nio ledamöter, som utses av föreningens styrelse. Av dessa nio ledamöter ska 1-2 vara representanter från OGU-styrelsen. Utbildningsnämnden fastställer föreningens fortbildningsprogram och har att bevaka föreningens intressen beträffande utbudet av SK-kurser och motsvarande utbildning. Utbildningsnämnden har ansvar för specialistexamen.

Vetenskapliga nämnden

§ 18 20

Vetenskapliga nämnden är rådgivande organ till SFOGs styrelse och har till uppgift att stödja vetenskapliga sekreteraren i bland annat arbetet med SFOG riktlinjer. Ordförande i nämnden är vetenskapliga sekreteraren. Samtliga fakulteter-/universitetssjukhus bör vara representerade i nämnden. Nämndens ledamöter ska bestå av seniora lärare (lektor eller professor) som är specialister i obstetrik och gynekologi och utses av föreningens styrelse. Nämnden bör sammanträda minst två gånger per år.

Kvalitetsnämnden

§ 19 21

Kvalitetsnämnden är rådgivande organ till SFOGs styrelse. Ordförande i nämnden är föreningens kvalitetssekreterare ordförande. Samtliga inom specialiteten aktuella kvalitetsregister bör vara representerade i nämnden. Nämndens ledamöter utses av föreningens styrelse. Kvalitetsnämnden ska säkra ett gott samarbete mellan de olika registren samt arbeta för framtagande av kvalitetsparametrar för nationella jämförelser. Nämnden bör sammanträda årligen minst två gånger per år.

Medlemsblad

§ 20 22

Föreningen utger ett medlemsblad med aktuell vetenskaplig och facklig information till medlemmarna. Ansvarig utgivare för medlemsbladet är redaktören.

Hemsida

§ 21 22

Föreningen har en hemsida, www.sfog.se. Ansvarig utgivare för hemsidan är webbansvarig styrelseledamot.

Arbets- och Referensgrupper (ARG)

§ 22 24

Efter ansökan till och godkännande av styrelsen kan Arbets- och Referensgrupper (AR-Grupper) etableras. Dessa grupper verkar för professionell utveckling inom specifika områden av specialiteten. AR-Grupperna ska också fungera som styrelsens rådgivare. Styrelsen har det slutliga ansvaret att utforma föreningens ståndpunkter. Samordningen mellan AR-Grupperna leds av ARGUS.

Intressegrupper

§ 23 25

Efter ansökan till och godkännande av styrelsen kan intressegrupper etableras. En intressegrupp kan ha till uppgift att tillvarata en speciell grupps gemensamma, ofta fackliga, intressen. En intressegrupp kan också fungera som rådgivare till styrelsen i olika frågor.

Riksstämman

§ 24

~~Föreningen ska i sin egenskap av Svenska Läkaresällskapets sektion för obstetrik och gynekologi sammanställa dess program på den Medicinska Riksstämman. Vid arrangerandet av symposier ska föreningen samarbeta med berörda sektioner inom Läkaresällskapet.~~

FIGO/UEMS/EBCOG

§ 25 26

Styrelsen utser representanter samt suppleanter till generalförsamlingen av Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO) och European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG), och i förekommande fall till Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS).

NFOG

§ 26 27

Föreningen ingår tillsammans med Danmarks, Finlands, Islands och Norges specialitetsföreningar som medlemmar i Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG). Föreningens ordförande ingår som styrelseledamot i NFOG. Föreningens styrelse utser fem ledamöter ur föreningen till NFOGs fullmäktige, samt ledamöter till NFOGs utskott och nämnder.

Regionala sällskap

§ 27 28

Föreningen utgör den samordnande organisationen för landets regionala sällskap inom specialiteten.

Stadgebestämmelser

§ 28 29

Ändringar av dessa stadgar må beslutas endast vid årsmöte, där ärendet varit upptaget på föredragningslistan och förslaget varit utsänt med denna. För beslut fordras instämmande av minst två tredjedelar av antalet närvarande medlemmar. Enskild medlems ändringsförslag ska vara insänt till styrelsen senast två tre månader före årsmötet. Styrelsens yttrande ska bifogas förslaget. Ändringar av stadgarna ska bifogas förslaget. Ändringar av stadgarna ska träda i kraft efter beslut av två på varandra följande årsmöten. Beslutad ändring träder i kraft sedan Svenska Läkaresällskapet och Sveriges Läkarförbund fastställt densamma.

(Fastställda 2002-01-30 reviderade 2018-08-29)

Styrelsen avger härmed årsredovisning för räkensårsåret 2017

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi får härmed avge redogörelse för föreningens fyrtiosjunde verksamhetsår, det ett hundratolvtte året som sektion i Svenska Läkaresällskapet.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Styrelsen har under det gångna året haft åtta protokollförda sammanträden och två telefonmöten.

Den här det gångna verksamhetsåret haft följande sammansättning:

Andreas Herbst, ordförande

Eva Uustal, vice ordförande

Helena Kopp Kallner, facklig sekreterare

P-G Larsson, vetenskaplig sekreterare

Ellika Andolf, utbildningssekreterare

Bengt Karlsson, skattmästare

Liselott Andersson, redaktör för Medlemsbladet

Lars Ladfors, ledamot och webbansvarig

Kristina Nordquist, ledamot

Paulina Arntyr Hellgren, ledamot, OGU-representant

Ove Axelsson, ARGUS

Verksamheten

Främjande av ändamålet

Svensk förening för Obstetrik och Gynekologi (SFOG) är en specialistförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen i Svenska Läkaresällskapet.

Föreningen utgör en sammanslutning av svenska gynekologer, obstetrik och andra för obstetrik och gynekologi intresserade läkare. Vi har ansvaret för undervisning i ämnesområdet på grund-, specialist och fortbildningsnivå. Vi är remiss-

instans när det gäller alla frågor som berör specialiteten. Varje år arrangeras ett nationellt möte, SFOG-veckan, med ett stort vetenskapligt och socialt program.

Allmänt om verksamheten

Under verksamhetsåret har arbetet med att tillgodose ett komplett kursprogram under ST-utbildningen för blivande gynekologer fullföljts. Under 2017 arrangerades samtliga 11 kurser, de flesta vid två tillfällen på olika orter, som bedömts erforderliga för att täcka Socialstyrelsen fastställda utbildningsmål. Arbetet har kunnat genomföras genom stort engagemang av föreningens Arbets- och Referensgrupper och hängivna kollegor som påtagit sig ansvar som kursledare, i samarbete med utbildningssekreteraren och kansliet. Under 2017 genomgick 48 ST-läkare den specialistexamen som arrangeras av föreningen.

Under 2017 bildades en ny AR-Grupp inom benign gynekologi, och det återskapandets en AR-Grupp inom tumörkirurgi. Vi ser positivt på det för vår förening viktiga engagemanget i dessa AR-Grupper som representerar två centrala delar av vår specialitet.

En arbetsgrupp från Perinatal-ARG och Ultra-ARG presenterade under verksamhetsåret en utredning kring subspecialisering i fetomaternal medicin. SFOG beslöt att i nuläget inte inrätta en ny subspecialitet, men avser att se över vår vidareutbildning inom specialitetens alla delar.

Föreningen bildade från och med ingången av verksamhetsåret 2017 ett

helägt aktiebolag, SFOG utveckling AB, vars syfte är att hantera ekonomin i samband med ST- och SFOG-kurserna, SFOG-veckan m.fl. arrangemang.

Under verksamhetsåret tog SFOG in anbud från kongressbyråer för ett flerårigt avtal för arrangemangen av SFOG-veckan, och tecknade ett avtal med kongressbyrån MeetAgain för 2018-2022.

Under verksamhetsåret 2017 påbörjades en uppgradering och revision av vår hemsida, som slutförs under början av 2018.

SFOG-veckan 2017 hölls i Stockholm, och lockade 1 026 deltagare och 56 utställare (se nedan).

Styrelsen har under året arrangerat två verksamhetsmöten, där verksamhetschefer, professorer och representanter från AR-grupper och intresseföreningar har deltagit (se nedan).

SFOG har under året haft möten med SKL och Socialdepartementet kring förlossningsvård och kvinnors hälsa, och kring den prioriterade satsning som regeringen beslutat om för dessa områden. SFOG har även tillsammans med Svenska Barnmorskeförbundet och Svenska Neonatalföreningen haft möte med Socialstyrelsen och dess rättsliga råd kring sena aborter, och påbörjat ett arbete tillsammans med Barnmorskeförbundet för att ta fram ett konsensusdokument i frågan. SFOG har liksom tidigare år deltagit i Svenskt Kirurgiskt Råd och närvarat vid de två möten som arrangerats under året. En viktig gemensam fråga är utbildningen och kraven på såväl vidareutbildning och fortbildning.

Projekt Säker Förlösningssvård bedrivs fortsatt i samarbete med Patientförsäkringen LÖF, Barnmorskeförbundet (SBF) och Svenska Neonatalföreningen, och under 2017 avslutades den andra omgången med fokus på handläggning av förlösning vid riskgraviditeter samt prevention, diagnostik och behandling av bäckenbottenskador. Under 2017 har de två webb-utbildningarna i CTG respektive neonatal HLR uppdaterats och kompletterats, och en ny bäckenbottenutbildning har tagits fram. En rapport som summerar denna omgång av Säker Förlösningssvård kommer under våren.

Föreningen har under året haft två möten och upprepade kontakter med Svenska Barnmorskeförbundet, och SFOG har tillsammans med SBF arrangerat en nationell konferens kring aborter.

Under verksamhetsåret har föreningen tillskrivit berörda myndigheter (Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Invandrarverket) i angelägna frågor. Föreningen har aktivt deltagit i samhällsdebatten där vi i kontakter med massmedia fortlöpande besvarat frågor i intervjuer, skrivit debattinlägg, och deltagit i Almedalsveckan. Föreningen har också varit representerad vid NFOGs och EBCOGs möten under året.

Under 2017 tillsattes följande uppdrag med medlemmar från SFOG: Liselott Andersson representant i SLS språkkommitté, Maud Ankardal registerhållare i Gyn-OP-registret; Birgitta Segeblad och Elisabeth Storck Lindholm representanter i Livsmedelsverkets referensgrupp för råd till gravida och ammande, och Karin Pettersson fick förnyat förtroende som representant i referensgruppen för antiviral terapi.

Under 2017 hade SFOG 2 119 medlemmar, vilket var en ökning med 105 medlemmar jämfört med året innan; vi fick 105 nya medlemmar, och 44 utträdde.

Medlemsbladet

Liselott Andersson har varit redaktör för Medlemsbladet under 2017. Medlems-

bladet har under året utkommit med fem nummer och har en upplaga på drygt 2 100 ex. Medlemsbladen kan även läsas via hemsidan.

Presentation av nya avhandlingar ges utrymme liksom de ST-arbeten som utbildningssekreteraren väljer ut efter ST-examen. Vetenskapliga arbeten ska vara granskade av "referee" eller motsvarande inför publicering.

Efter utvärdering av 2013 års medlemsenkät inbjuder vi alla medlemmar att skicka in debattartiklar till Medlemsbladet. Dessa kan sedan kommenteras och diskuteras under "Öppet Forum" på hemsidan. Debattlusten har varit låg men möjligheten finns fortfarande.

I medlemsenkäten som utvärderades 2017 framkom bl.a. önskemål om artiklar om nya forskningsrön, debattartiklar om etiska svårigheter, tips på böcker, hemsidor mm, kåserier, dödsrunor, patientfall och mycket annat. SFOG uppmanar alla medlemmar att påverka innehållet i Medlemsbladet genom att skicka in bidrag!

SFOG-kansliet

Diana Mickels har tillsammans med Susanne Lundin varit ansvariga för SFOGs kansli. Susanne Lundin är även ekonomiansvarig. Kansliets huvuduppgifter har varit att ge stöd åt styrelsen, kursadministration för nystartade ST-utbildningen, medlemsservice, administration och ekonomiarbete. Kansliet har även varit stöd för ARGUS och ARG-verksamheten. Kansliet har varit behjälpligt med Arbets- och Referensgrupperna samt Intressegruppernas hemsidor.

Verksamhetsmöten

Två verksamhetsmöten hölls i Stockholm under 2017, med högt deltagande. Vid januarimötet väckte Åsa Wahlberg allas intresse och engagemang då hon föreläste om "Second victim" – traumatiska upplevelser hos förlösningssvårdspersonal i förlösningssvården. Som ny professor presenterade sig P-G Larsson, även SFOGs vetenskapliga sekreterare. Nya gyn-OP-registret och Graviditetsregistret presenterade aktuell information. Vid septem-

bermötet informerades bl.a. om den nya bäckenbottenutbildningen, SPUR-verksamheten, SNAKS aktiviteter, samt aktuellt från Gyn-OP-registret, och SFOGs utbildningsverksamhet. En arbetsgrupp presenterade sitt förslag till subspecialisering inom fetomaternell medicin.

SFOGs aktiviteter i Svenska Läkaresällskapet

Helena Kopp Kallner har representerat SFOG vid Specialistföreningarnas representantskap i april och i oktober 2017. Under året har man diskuterat specialistföreningarnas roll i Läkarförbundet. Samtidigt som föreningarna utgör yrkesföreningar som ofta har ett stort utbildningsansvar och egna medlemsregister utgör man en delförening i Läkarförbundet. Alla medlemmar i specialistföreningarna är dock inte medlemmar i förbundet. Specialistföreningarna önskar främst hjälp med administration och opinionsbildning. Läkarförbundet i sin tur önskar att vi lyfter frågor som de ska driva centralt. En sådan fråga är utbildning av blivande specialister, där samtliga kirurgiska specialiteter upplever sviktande underlag på kliniker där utbildning av ST-läkare bedrivs. Denna fråga drivs även av Svenskt Kirurgiskt Råd, där samtliga kirurgiska specialiteter ingår. SFOG representeras av Helena Kopp Kallner, Andreas Herbst och en representant från OGU. Fortbildningsfrågan är annars den mest aktuella fackliga frågan just nu, liksom arbetsmiljöfrågan.

SFOG-veckan

Den 12e SFOG-veckan arrangerades under fyra dagar i slutet av augusti av Kvinnoklinikerna i Stockholm och Karolinska institutet. Programmet hade stor bredd, djup och nyhetsvärde, och inkluderade symposier och plenarföreläsningar, fria föredrag och posters, vetenskapliga översikter och nyheter, diskussioner och samtal. Föreningssymposiet handlade om processen att ta fram evidensbaserade riktlinjer, där vi bl.a. fick inblick i hur man i Danmark lyckats engagera både yngre och seniora läkare från alla landsändar i sitt riktlinjearbete, med en förankringsprocess som ger nationell

acceptans. Ett utförligt referat av veckan har publicerats i Medlemsblad 4/2017. 2017 års Berndt Kjesslerpris utdelades till Marie Bixo. ACTA-prize till bästa ST arbete utdelades till Robert Råman. Pris för bästa poster i Gynekologi och Obstetrik samt pris för bästa föredrag i Gynekologi och Obstetrik delades också ut. Antalen deltagare 1 026, och utställare 56 var de högsta hittills under en SFOG-vecka. Deltagarenkäten efter mötet gav höga betyg för både vetenskapligt och socialt program.

Arbets- och referensgrupper

Aktiviteten i arbets- och referensgrupperna har även i år varit imponerande. Riks-ARG hölls i år i Stockholm i samband med SFOG-veckan. Protokoll från Riks-ARG finns publicerat i Medlemsblad 4/2017. Mötet var välbesökt och en hel del viktiga frågor diskuterades.

Under 2017 publicerades ARG-rapport Nr 76 "Mödrahälsovård" och ARG rapport NR 77 "Förlossningsrädsla." Flera ARG-rapporter är på gång. Först ut 2018 kommer "Inducerad abort" och sedan följer "Hemostasrubbingar inom Obstetrik och Gynekologi" och sedan "Sexologi".

På ett möte i Stockholm i december beslöts att AR-Gruppen i "Tumör-kirurgi" ska återuppstå och vid samma möte bildades en ny AR-Grupp i Benign kirurgi. Kallelser till dessa AR-Grupperns första möten kommer att sändas ut till alla SFOGs medlemmar.

Jävsproblematiken diskuterades igen i samband med Riks-ARG. Det tidigare antagna regelsystemet gäller alltjämt, vilket innebär att varje aktiv medlem i en AR-grupp ska deklarerat sina potentiella jäv, intressekonflikter och andra bindningar enligt Socialstyrelsens blankett www.socialstyrelsen.se/blanketter/Documents/jav-externa-sv.pdf.

Blanketten skickas sedan för granskning och bedömning av ordföranden i AR-Gruppen, som vidarebefordrar till ARGUS för arkivering på SFOGs kansli. Personer som är anställda i exempelvis läkemedelsindustrin eller som har andra potentiella ekonomiska intressen

som kan påverka arbete och ställningstaganden inom AR-Gruppen, ska inte vara aktiva medlemmar i gruppen. Personer, enligt ovan, som inte är medlemmar i SFOG ska inte vara medlem i en AR-Grupp. Om förhållandena ändras ska ny jävsdeklaration inges.

Kort jävsdeklaration ska även ges av alla författare i ARG-rapporterna enligt "Råd och skrivregler från ARGUS för publicering av ARG-rapporter".

Varje AR-Grupp har 10 000 kr i en handkassa att företrädesvis användas för kostnader i samband AR-Gruppmöten. ARGUS har ytterligare ekonomiska medel avsatta för ARG-verksamheten. Medlen har efter prioriteringsdiskussion i SFOGs styrelse och Stiftelsen kommit att i huvudsak användas till arbete med SFOG-riktlinjer, ARG-rapporter och förberedelsearbete för ST-kurser. Medlen kan bland annat användas till internat-kostnader. ARGUS har även medel för andra omkostnader för ARG-verksamheten, men även dessa ska godkännas i förskott.

Föreningens hemsida

Hemsidan är SFOGs informationsnav med nyheter som berör medlemmar, information om kommande aktiviteter och ett arkiv över bland annat alla ARG-rapporter som är tillgängliga on-line för alla medlemmar efter inloggning. Dessutom läggs kontinuerligt nya SFOG-råd och SFOG-riktlinjer in på hemsidan.

Antal besök under 2016 var 71 000. Antalet unika besökare var 35 000.

AR och intressegrupper redigerar sina egna undersidor.

Under året påbörjades ett arbete med att uppdatera hemsidan som bl.a. kommer att innebära att den blir anpassad för mobiler/plattor, och större utrymme för AR och intressegrupper.

Kvalitetsfrågor

Under 2017 har kvalitetsregistren GynOp och Gynekologiska Kvalitetsregistret (GKR) slagits samman till ett gemensamt register. Detta heter nu GynOp. Styrgruppen för GynOp har utökats från en till nu tre verksamhetsrepresentanter och dessutom en OGU-representant.

SFOG-representanter har närvarat vid de två styrgruppsmöten som hållits. Här har glädjande ett fruktbart samarbete rapporterats mellan Svenska kvalitetsregistret för gynekologisk cancer och GynOp i insamlandet av data angående cancerpatienter där de två registren kompletterar varandra.

Ett kvalitetsråd hölls under SFOG-veckan och där närvarade representanter från GynOp, Graviditetsregisteret, Bristningsregistret, Svenska kvalitetsregistret för gynekologisk cancer och Nationella kvalitetsregistret för cervixcancerprevention.

Kvinnoklinikernas Årsrapport 2017 sammanställdes och utgavs som vanligt. Ligger på SFOGs hemsida.

Utbildningsfrågor

Under 2017 utgjordes utbildningsnämnden av följande personer: Sofie Graner, Martin Stjernquist, Jan Brynhildsen, Eva Bergman, Andrea Jonsdotter (OGU), Verena Sengpiel, Ellika Andolf (ordförande), Lovisa Brehmer (OGU), Karin Hildén (ansvarig för specialistexamen), Sahruh Turkmen samt Jenny Immerstrand (SPUR-samordnare). Utbildningsnämnden har under året haft tre reguljära sammanträden, 15 mars, 10 maj och 17-18 oktober. Specialistexamen avhölls 10-12 maj i Örebro och 49 blivande specialister genomförde ST-examinationen vilket är nästan lika många som 2016. Dag 1 genomfördes en skrivning och dag 2 en OSCE-tentamen (kliniska stationer) och dag 3 presentation av ST-arbeten. Av de 49 ST-läkare som genomförde examinationen blev 39 helt godkända. En deltagare blev underkänd både på den skriftliga och på OSCE-tentamen medan nio fick komplettera brister som uppdagades vid OSCE-tentamen. Vid OSCE 2017 deltog också lärare från andra fakulteter pga. det stora antalet deltagare. Samtliga deltagare fick individuell feedback.

En utvärdering av ST-examen skedde i år. Generellt var deltagarna nöjda med organisation och innehåll. Vi hade efter förra årets kritik strukturerat om sättet att ge feedback. Det nya sättet att ge feedback i flera parallella grupper i

utbildningsnämnden fungerade bra. Vi behöver dock komma överens innan vad feedbacken ska innehålla så att alla gör lika och blir färdiga samtidigt.

På förbättringssidan är det några saker som är återkommande. Den skriftliga delen var för lång med många delfrågor. Man upplevde att man knappt hann skriva klart. Man önskar att man inför redovisningen av vetenskapliga arbetet kan skicka in sin presentation dagen innan för att detta redan ska vara upplagt på själva redovisningsdagen.

Vid ett symposium under SFOG-veckan presenterades fem ST-arbeten som valts ut av utbildningsnämnden och OGU i samband med ST-examen. Några arbeten publicerades också i Medlemsbladet.

Det nya kurssystemet för ST-läkare började fungera under 2017. Totalt planerades 26 kurser i 11 ämnen och 880 kursplatser fanns. Det finns 460 ST-läkare i systemet vilket skulle stämma med att varje ST-läkare skulle gå 2 kurser per år och då är 880 platser inte orimligt. Det visade sig att endast 586 gick kurserna. Möjligtvis kan detta bero på randutbildning, föräldraledighet, annan ledighet eller att vi var sent ute. Tre kurser fick därför strykas eller slås ihop med någon annan. För 2018 har vi planerat för 824 platser men eftersom kurser går även med 75% beläggning borde det gå någorlunda jämt upp. Alla kurser som går VT 2018 är nu i februari 2018 nästan fulla. Det har varit en del inkörningsproblem med systemet som vi har försökt åtgärda efter hand men fler förbättringar kan säkert göras. Kurssystemet har av de flesta tagits emot mycket positivt trots det. Systemet är unikt i Sverige. Kirurgerna har ett liknande men enligt uppgift är vårt mera välfungerande. Vi är oerhört tacksamma för att vi har så många entusiastiska kursledare. Vi avsåg att våren 2018 ha ett internat för kursledare men hade för få intresserade vilket sannolikt berodde på sen annonsering och krockande möten. Vi avser att återkomma med en dag i Stockholm någon gång under november.

Fortbildningskurserna (SFOG-kur-

serna) har fortsatt och vänder sig nu enbart till specialister. Under 2017 gavs 23 antal kurser.

När vi nu har sjösatt utbildning för ST-läkare kommer vi att ta tag i utbildningen för specialister. Eftersom arbetet med ST-läkare är omfattande har vi undersökt möjligheterna att tillsätta ytterligare en utbildningssekreterare som bara skall hantera fortbildningen. Detta kommer att diskuteras på årsmötet.

Instruktioner för det vetenskapliga arbetet ('ST-arbetet') har sett över och finns nu på hemsidan. På försök skall man under två år tillåta andra ämnen för arbetet än gynekologi och obstetrik. Arbetet får dock inte vara äldre än 8 år, skall vara publicerat, skrivet på en medicinsk fakultet och på engelska eller svenska. Arbeta gjort under grundutbildningen godkänns inte. Om tveksamhet råder kan man vända sig till utbildningsnämnden för diskussion om ett arbete kan godkännas som del i ST-examen.

Övriga styrdokument för ST såsom rekommendationer för sidoutbildning och litteraturlistor håller på att ses över. Verena Sengpiel har gjort ett utmärkt arbete som SPUR-samordnare. Hon har nu efterträtt av Jenny Immerstrand. Verena kvarstår som representant för Göteborg. Vi har också haft en hel del kontakt med intressegruppen för "studierektorsnätverket för ST (SNÄV)" och fått många bra synpunkter. Utbildningssekreteraren och OGU-representanter har varit med på mötena. Utbildningssekreteraren har deltagit i möten med NFOG Educational Committee. En kurs för specialister i NFOGs regi kommer att ges i Stockholm 25-26 april 2019. Ämnen kommer bli att vara etik och media inom obstetrik och gynekologi. Dessa kurser är ofta kraftigt subventionerade och ett utmärkt tillfälle att träffa trevliga nordiska kollegor. Under året har fyra subspecialister godkänts i Reproduktionsmedicin och två i Gyn-/Tumörkirurgi med cancervård.

SNAKS – Svenskt Nätverk för Nationella Kliniska Studier inom Ob/Gyn

SNAKS har under 2017 fortsatt sitt arbete som intressegrupp för klinisk forskning. I samband med SFOG-veckan i Stockholm hölls ett öppet möte för alla intresserade medlemmar. Styrgruppen representeras av företrädare för obstetrik, gynekologi och reproduktionsmedicin, geografiskt från hela landet, universitetskliniker liksom landsortskliniker, samt av både äldre och yngre kollegor som arbetar i vår specialitet. SFOGs vetenskapliga sekreterare och representant från OGU ingår alltid i styrgruppen, liksom företrädare från våra stora register; Gynop och Graviditetsregistret. Tre nya medlemmar (Katarina Tunon; Maud Ankardal, GynOp, Lovisa Brehmer, OGU) har ersatt de som avgått. Annika Strandell har varit sammankallande. Ett kontaktnät av kollegor finns ute på klinikerna. De har ansvar för att sprida information om SNAKS-studier på kliniken och därmed bidra till både utveckling av studierna samt rekrytering av patienter. Alla som forskar och driver kliniska studier, uppmanas att ta kontakt med SNAKS styrgrupp för att kunna dra nytta av kontaktnätet och även få synpunkter på studieupplägg.

Styrgruppen har haft möten vid två tillfällen och diskuterat nya studieprotokoll. En ny studie om Pregnancy of Unknown Location (PUL) för att förbättra handläggning av dessa graviditeter kommer att starta. Studien om rökstopp inför operation i GynOp har avslutats och resultat kommer publiceras 2018. SWEPI (SWEdish Post term Induction Study), som randomiserar kvinnor till induktion v 41 eller v 42, pågår på flera kliniker, liksom EVA (Episiotomy in vacuum extraction). I EVA randomiseras kvinnor till klipp eller inte vid sugklocka. HOPPSA (Hysterektomi och Opportunistisk Salpingektomi), en registerbaserad randomiserad studie i GynOp, startade under hösten. HOPPSA kommer att belysa för- och nackdelar med opportunistisk salpingektomi.

"The CDC4G trial" (Impact of Changing Diagnostic Criteria for Gestational diabetes in Sweden- a stepped wedge randomized trial) är en implementeringsstudie av de nya nationella riktlinjerna för gränsättning av gestationsdiabetes. På hemsidan finns mer information om de olika pågående studierna; länk

www.sfog.se/start/arg-ig/intressegrupper-ig/svenskt-natverk-for-nationella-kliniska-studier-inom-ob-gyn-snaks/studier/ eller klicka dig fram via [sfog.se/ARG & IG/SNAKS/ Studier](http://sfog.se/ARG&IG/SNAKS/).

Nätverket har en hög målsättning. Vi har börjat i liten skala och kan expandera i takt med att fler studier kan göras. Vinsterna kan bli stora. Först och främst bidrar detta arbete till att den kliniska vården blir mer evidensbaserad. Stora nationella material har större chans att kunna svara på de kliniska frågor som ställs. Egna resultat är lättare att implementera. Kliniska studier blir en naturlig del av den kliniska vardagen, även på mindre sjukhus som inte har en stark akademisk tradition. För många ST-läkare kan arbetet i nätverket ge material till det obligatoriska vetenskapliga arbetet. Svensk obstetrik och gynekologi kan synas mer genom att studierna presenteras på internationella kongresser och publiceras i välmeriterade vetenskapliga tidskrifter.

SFOG riktlinjer

En ny SFOG riktlinje om upprepade missfall publicerades 2017. Tidigare SFOG riktlinje om tyreoidasjukdom under graviditet ersattes av ett uppdaterat SFOG råd i ämnet.

Årsberättelse för Mödrahälsovårdsöverläkargruppen (mhöl-gruppen)

Sedan den 14 Mars 2016 är Caroline Lilliecreutz, Centrala + Västra Östergötland ordförande och Anna Bäckström, Västernorrland sekreterare

Mhöl-gruppen har deltagit i två nationella möten under året, varav en på våren traditionsenligt tillsammans med samordningsbarnmorskorna. På de nationella mötena är uppslutningen av mödrahäl-

sovårdsöverläkare och samordningsbarnmorskor mycket hög.

Förfrågan kring skapandet av en rikshandbok för mödrahälsovård motsvarande den som finns för barnhälsovården är fortfarande aktuell hos INERA. Både SFOG och barnmorskeförbundet har ställt sig bakom förslaget.

Rutinkollen, ett verktyg för att öka patientsäkerheten inom mödrahälsovården genom att på ett systematiskt sätt granska journaler, är färdig och finns publicerad. Mödrahälsovårdsöverläkarna har varit aktiva i det arbetet.

Revidering av SFOGs riktlinjer kring tyreoidasjukdom under graviditet slutfördes under hösten 2017. Mödrahälsovårdsöverläkargruppen har varit representerade i det arbetet. Allmän screening av tyreoidasjukdom under graviditet har införts.

Samordningsbarnmorskorna ordnade vårens nationella möte där bl.a. det nya utbildningspaketet kring förlossningsbristningar presenterades.

Det nya vårdprogrammet för cervixcancerprevention håller på att införas i olika delar av Sverige och många MÖLar engagerar sig i utbildningen av vårdpersonal, framför allt provtagande barnmorskor.

Analytiker från SKL har presenterat det effektivitetssprång som måste till att ske inom mödrahälsovården för att klara klyftan mellan efterfrågan och resurser.

Representanter har utsetts till livsmedelsverkets referensgrupp för att uppdatera råd till gravida och ammande.

Bland frågor som varit i fokus under 2017: Migrationsverkets skrivelse kring vård som kan anstå och preventivmedel. Nya kosttillskott som saluförs till gravida kvinnor och hur våra rekommendationer ser ut i förhållande till dessa. Minskade fosterrörelser- hur har verksamheterna påverkats av kunskapsstödet från Sos. Infektionssjukdomar under graviditet. Uppdatering inom preventivmedelsområdet m.m.

Sveriges Privatgynekologer

Styrelsen för privatgynekologerna i Sverige avger härmed följande berättelse över föreningens verksamhet under tiden

24 september 2016 till 29 september 2017.

Styrelse

Ordförande Ilona Barnard, Slottstadens läkarhus, Malmö, sekreterare Teresia Ondrasek Jonsson, Ondrasek Läkar-mottagning, Sundsvall, kassör Katarina Johansson, Helsa Specialistvård, Linköping, webmaster Johanna Andersson, Aleris Specialistvård, Sabbatsberg, Stockholm.

Revisor

Catharina Lyckeberg Heimbürger, Ultragyn, Stockholm. Revisorssuppleant Britt-Marie Carsjö, Sergel City.

Övriga valda

Valberedning: Inger Alenius, Stockholm (sammankallande), Helen Wennerström, Göteborg samt Anna-Maria Kanold, Nacka.

Vetenskaplig rådgivare: Med Dr Karin Bergmark, Jubileumskliniken, Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Kansli

Föreningen har ingen egen lokal. Information om föreningens verksamhet finns på Sveriges privatgynekologers hemsida, www.privatgynekologerna.se. För medlemmar finns inloggning.

Medlemsantal

Under 2017 har privatgynekologerna lite drygt 100 medlemmar. Kontaktuppgifter till alla betalande medlemmar finns på hemsidan vid inloggning för medlemmar. Medlemsavgiften är 200 kr/år.

Föreningens inre verksamhet

Under året har styrelsen haft 8 styrelsemöten varav sex telefonmöten och två fysiska möten. Under mötena har tonvikten legat på planering av utbildningsresan år 2017. Man har diskuterat vetenskapligt innehåll, lämpliga föreläsare, resmål mm. Sedan tidigare har beslutats att utbildningsresan ska planeras via styrelsen utan att ha en specifik resegrupp.

Utåtriktad verksamhet och information

2017-05-11 – 12 hölls ett möte angående Standardiserat vårdförlopp, Vulvacancer, i Stockholm. Privatgynekologerna representerades av Eva Hardmeier, Ultragyn. Allmänt medlemsmöte har inte hållits under året.

Ekonomi

Ekonomin är god. Styrelsen har vid årsmötet 2016 getts fria händer för lämpligt arvode. 2017 tas arvodet ut i form av reducerat pris på utbildningsresan.

Gruppen för Öppenvårdsgynekologi

(har inte avgett någon rapport)

OGU

OGU har under 2017 arbetat aktivt med att öka vårt inflytande i relevanta grupper för att kunna arbeta vidare med våra strategiområden bättre kirurgisk utbildning och större möjligheter för forskning på ST-nivå. Vi har till stor del använt oss av de data vi fick genom OGU-enkäten 2016 för att göra vår röst hörd.

Vi har närvarat med OGU-representant under SKRs (Svenskt Kirurgiskt Råd) och SNÄVs (Studierektornätverkets) möten under året. Vi har också fått igenom att ha en stadig OGU-representant både i styrgruppen för SNAKS och Gynop-registret. Vi har även inlett ett samarbete med Kirub angående Nya Ge Kniven Vidare.

OGU arrangerade en kurs i malign gynekologi och ett symposium om könsstympning under SFOG-veckan 2017 i Stockholm, samt deltog genom sina lokala representanter i organisationskommittén för veckan. Vi deltar också med en representant i vetenskapliga kommittén för SFOG-veckan 2018 i Uppsala.

Vi publicerar aktuella händelser angående vår verksamhet i varje nummer av MB, annonserar för bland annat kommande utbyten, konferenser och stipendier, samt tar in referat från nationella och internationella möten, utbyten och ST-examen. Vi strävar också efter att ha en fullt uppdaterad hemsida och en levande Facebook-sida.

Årets OGU-dagar har framgångsrikt genomförts i Helsingborg på temat Antenatal obstetrik med drygt 100 deltagande ST-läkare från hela landet. Planeringen inför OGU-dagarna 2018 i Hudiksvall har fortgått och det har också beslutats att OGU-dagarna 2019 kommer att hållas i Örebro.

OGUs ordförande Paulina Arntyr Hellgren har representerat oss i SFOGs styrelse samt på årets verksamhetsmöten. Vi har också två representanter i Utbildningsnämnden. Dessa har deltagit i arbetet med att planera och genomföra ST-examen, samt med arbetet att implementera det nya ST-kurspaketet.

OGU deltar också i internationellt arbete genom representanter i vår nordiska (NFYOG) respektive vår europeiska (ENTOG) systerförening. NFYOG har gjort om sin hemsida under året och jobbar för att ta fram bland annat ett internationellt åtkomligt videobibliotek där. ENTOG arbetar vidare med att ta fram ett konsensusdokument kring vad som bör ingå i specialistutbildningen i gyne-

kologi och obstetrik i ett försök att på sikt harmonisera specialistutbildningarna i Europa.

Internationellt samarbete

NFOG, FIGO

SFOGs ordförande har deltagit i NFOGs två styrelsemöten under året, liksom webmaster som även är webmaster i NFOG. Inför FIGO-kongressen 2018 förbereddes under 2017 i ett NFOG-samarbete två nordiska symposier med teman eradikering av HPV respektive hur kejsarsnittsfrekvensen kan hållas på en rimlig nivå.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

**STIFTELSEN
FÖR UTBILDNING
OCH UTVECKLING
INOM OBSTETRIK
OCH GYNEKOLOGI**

Stiftelsen hanterar ansökningar fortlöpande under året med besked inom en månad (utom sommartid).

www.stiftelsen.org/KK_Stiftelsen/Valkommen.html

Väsentliga händelser under räkenskapsåret					Finansiella anläggningstillgångar			Not		
Inga väsentliga händelser har skett under året.					Andelar i koncernföretag			5	50 000	50 000
Flerårsöversikt (tkr)	2017	2016	2015	2014	Summa finansiella anläggningstillgångar				50 000	50 000
Nettoomsättning	2 167	1 993	4 668	3 898						
Resultat efter finansiella poster	525	1 210	57	-64					52 034	41 000
Soliditet (%)	80	49	87	85					52 034	41 000
Förändringar av eget kapital										
	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt							
Belopp vid årets ingång	3 681 102	996 617	4 677 719						244 929	4 132 896
Disposition enligt beslut av årets årsstämma	996 617	-996 617	0						650 000	0
Beslutade bidrag	-15 000	-15 000							34 552	171 240
Årets resultat	313 030	313 030							1 292 404	382 129
Belopp vid årets utgång	4 662 719	313 030	4 975 749		Summa kortfristiga fordringar			2 220 885	4 686 265	
Resultatdisposition										
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):										
från föregående år överfört eget kapital		4 662 719							3 415 332	3 390 904
årets vinst		313 030			Summa kortfristiga placeringar			3 415 332	3 390 904	
		4 975 749								
disponeras så att i ny räkning överföres		4 975 749								
		4 975 749								
Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.										
RESULTATRÄKNING	Not	2017-01-01	2016-01-01							
	1	-2017-12-31	-2016-12-31							
Medlemsavgifter		1 440 200	1 386 000							
Nettoomsättning		2 166 544	1 993 349						1 722 719	3 726 102
Övriga rörelseintäkter		1 444 222	1 673 393						-60 000	-45 000
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		5 050 966	5 052 742						313 030	996 618
Rörelsekostnader									4 975 749	4 677 720
ARG-verksamhet		-46 928	-512 724						4 975 749	4 677 720
Medelmstidning		-263 242	-258 470							
Övriga externa kostnader		-3 163 669	-2 522 724							
Personalkostnader	2	-1 108 638	-1 053 239							
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningsskostnader		-4 904	-4 904							
Summa rörelsekostnader		-4 587 381	-4 352 061							
Rörelseresultat		463 585	700 681							
Finansiella poster										
Rörelseintäkter		0	943							
Realisationsvinster och realisationsförluster		-6 184	490 312							
Utdelningar		68 440	18 104							
Räntekostnader och liknande resultatposter		-496	0							
Summa finansiella poster		61 760	509 359							
Resultat efter finansiella poster		525 345	1 210 040							
Bokslutsdispositioner										
Förändring av periodiseringsfonder		-40 000	-30 000							
Summa bokslutsdispositioner		-40 000	-30 000							
Resultat före skatt		485 345	1 180 040							
Skatter										
Skatt på årets resultat		-172 315	-183 422							
Årets resultat		313 030	996 618							
BALANSRÄKNING	Not	2017-12-31	2016-12-31							
TILLGÅNGAR										
Anläggningstillgångar										
Immateriella anläggningstillgångar										
Hysesrätter och liknande rättigheter	3	43 500	0							
Summa immateriella anläggningstillgångar		43 500	0							
Materiella anläggningstillgångar										
Inventarier, verktyg och installationer	4	9 808	14 712							
Summa materiella anläggningstillgångar		9 808	14 712							
Finansiella anläggningstillgångar										
Andelar i koncernföretag										
Summa finansiella anläggningstillgångar										
Omsättningstillgångar										
Varulager m.m.										
Färdiga varor och handelsvaror										
Summa varulager										
Kortfristiga fordringar										
Kundfordringar										
Fordringar hos koncernföretag										
Övriga fordringar										
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter										
Summa kortfristiga fordringar										
Kortfristiga placeringar										
Övriga kortfristiga placeringar										
Summa kortfristiga placeringar										
Kassa och bank										
Kassa och bank										
Summa kassa och bank										
Summa omsättningstillgångar										
SUMMA TILLGÅNGAR										
BALANSRÄKNING										
EGET KAPITAL OCH SKULDER										
Eget kapital										
Fritt eget kapital										
Balanserat resultat										
Beslutade bidrag										
Årets resultat										
Summa fritt eget kapital										
Summa eget kapital										
Obeskattade reserver										
Periodiseringsfonder										
Summa obeskattade reserver										
Kortfristiga skulder										
Leverantörsskulder										
Skatteskulder										
Övriga skulder										
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter										
Summa kortfristiga skulder										
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER										
NOTER										
Not 1 Redovisningsprinciper										
Allmänna upplysningar										
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.										
Kortfristiga placeringar värderas enligt lägsta värdes princip.										
Upplupen ränta på placeringarna redovisas som upplupen intäkt i balansräkningen.										
Långfristiga värdepappersinnehav värderas kollektivt då syftet med placeringarna är att uppnå riskspridning.										
Värdepapper, som är anläggningstillgång, är upptagen till anskaffningsvärde minskat med eventuellt erforderliga nedskrivningar, avseende bestående värdenedgångar.										
Marknadsvärdering/Förmögenhetsberäkning										
Stiftelsens förmögenhet definieras som värdepapper upptagna till marknadsvärde, och övriga tillgångar upptagna till bokfört värde minskade med främmande skulder.										
Anslag										
Beviljade anslag redovisas direkt mot fritt eget kapital (disponibla medel). Anslagen skuldföres vid beslutstillfället.										
Gåvor										
Stiftelsen skall tillgodose sitt ändamål genom att bland annat delar av under senaste året tillkomna gåvor/donationer disponeras för stipendier.										

Not 2 Medelantalet anställda	2017	2016
Medelantalet anställda	2	2
Not 3 Hyresrätter och liknande rättigheter		
Avser hyresdeposition	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	0	0
Inköp	43 500	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	43 500	0
Utgående redovisat värde	43 500	0
Not 4 Inventarier, verktyg och installationer		
	2017-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	24 520	24 520
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	24 520	24 520
Ingående avskrivningar	-9 808	-4 904
Årets avskrivningar	-4 904	-4 904
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 712	-9 808
Utgående redovisat värde	9 808	14 712
Not 5 Andelar i koncernföretag	2018-12-31	2016-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 000	0
Bildande av koncernföretag	0	50 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 000	50 000
Utgående redovisat värde	50 000	50 000

Stockholm den 11 april 2018

Andreas Herbst

Ordförande

Eva Uustal

Vice ordförande

Helena Kopp Kallner

Facklig sekreterare

Bengt Karlsson

Skattmästare

P-G Larsson

Vetenskaplig sekreterare

Ellika Andolf

Utbildningssekreterare

Liselott Andersson

Redaktör för medlemsbladet

Kristina Nordquist

Ledamot

Paulina Arntyr Hellgren

Ledamot

Lars Ladfors

Ledamot

Ove Axelsson

ARGUS

Vår revisionsberättelse har lämnats

Crowe Horwath Osborne AB

Christer Eriksson

Auktoriserad revisor

Gerald Wallsterson

Revisor

Skattmästarens rapport för 2017

Föreningens ekonomi är fortsatt mycket god. Föreningen gjorde ett överskott för 2017 på + 313 000 Skr. Samtidigt kan vi nu för första gången redovisa ett resultat för vårt SFOG Utveckling AB och även det visar ett överskott, + 611 000 Skr.

Strukturen för vår ekonomiska redovisning och fördelning mellan SFOG och AB har i stort blivit klar under 2017.

Det är administration och ekonomisk aktivitet kopplad till ST-kurserna som sköts via AB i första hand. Övrig verksamhet inom SFOG såsom ARG-arbete, medlemsstöd, m.m. sköts som tidigare via SFOGs ideella förening.

Som avgående skattmästare är jag trygg med att styrelsen, tillsammans med kansliet, skapat säkra och hållbara rutiner inför framtiden. Nuvarande medlemsavgifter och kursadministrativa avgifter föreslås oförändrade under 2018.

Nedan följer ekonomisk redovisning för 2017.

Bengt Karlsson, skattmästare

SFOGs budget 2018

Intäkter

Medlemsavgifter	2 300 000
Medlemsblad annonsering	250 000
Försäljning ARG-rapport	90 000
Försäljning Diagnoshandbok	40 000
Årsrapport Kvinnokliniker	250 000
Platsannonser hemsida	300 000
Anmälningavgift specialisttentamen	480 000
Kursavgift administration	400 000
SFOG Utveckling AB	800 000
Övriga poster	50 000
Administration SFOG-veckan	150 000
OGU	35 000
Summa intäkter	5 145 000

Kostnader

SFOG-kansliet	1 500 000
Medlemsavgifter (NFOG, ACTA, EBCOG, FIGO)	800 000
Medlemsbladet 1-5 (layout, tryck, utskick)	300 000
ARG-rapporter (tryck, utskick)	400 000
Styrelsemöten	300 000
Övriga möten	200 000
Utbildningsnämnden	150 000
Specialistentamen	300 000
Vetenskapliga nämnden	10 000
SNAKS	30 000
Kvalitetsnämnden	10 000
ARG-verksamhet	150 000
Årsrapporter kvinnokliniker	50 000
Datakostnader	120 000
Revision	65 000
Diverse övriga kostnader	50 000
OGU	274 000
Verksamhetsmöte	50 000
Summa kostnader	4 909 000

SFOG Utveckling AB

Styrelsen och verkställande direktören för SFOG Utveckling AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2016-09-15 – 2017-12-31, vilket är företagets första verksamhetsår. Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Bolaget bedriver verksamhet inom kompetensutbildning, kurs- och konferensverksamhet, framställande av referensmaterial främst inom obstetrik och gynekologi och därmed förenlig verksamhet. Bolaget är ett helägt dotterbolag till svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi, organisationsnummer 845000-2905 med säte i Stockholm. Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inga väsentliga händelser har skett under året-

Flerårsöversikt (tkr)

	2016/17 (16 mån.)
Nettoomsättning	7 790
Resultat efter finansiella poster	1 046
Soliditet (%)	20

Förändringar av eget kapital

	Aktiekapital	Årets resultat	Totalt
Bolagsbildning	50 000	0	50 000
Årets resultat		611 829	611 829
Belopp vid årets utgång	50 000		611 829

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):		
årets vinst		611 829
disponeras så att i ny räkning överföres		611 829
		611 829

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning	2016-09-15
	-2017-12-31
	(16 mån.)

Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.

Nettoomsättning	7 789 888
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.	7 789 888

Rörelsekostnader

Handelsvaror	-5 743 240
Övriga externa kostnader	-802 748
Personalkostnader	Not 2
Summa rörelsekostnader	-6 743 934
Rörelseresultat	1 045 954

Finansiella poster

Räntekostnader och liknande resultatposter	-254
Summa finansiella poster	-254
Resultat efter finansiella poster	1 045 700

Bokslutsdispositioner

Förändring av periodiseringsfonder	-260 000
Summa bokslutsdispositioner	-260 000
Resultat före skatt	785 700

Skatter

Skatt på årets resultat	-172 872
Årets resultat	611 829

Balansräkning

	Not	2017-12-31
TILLGÅNGAR	1	

Omsättningsstillgångar

Kortfristiga fordringar	
Övriga fordringar	577 869
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 579
Summa kortfristiga fordringar	582 448

Kassa och bank

Kassa och bank	1 815 193
Summa kassa och bank	3 815
Summa omsättningsstillgångar	4 397 641
SUMMA TILLGÅNGAR	4 397 641

Balansräkning

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital	
Aktiekapital	50 000
Summa bundet eget kapital	50 000

Fritt eget kapital

Årets resultat	611 829
Summa fritt eget kapital	611 829
Summa eget kapital	611 829

Obeskattade reserver

Periodiseringsfonder	260 000
Summa obeskattade reserver	260 000

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	1 304 042
Skatteskulder	650 000
Övriga skulder	113 372
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26 875
Summa kortfristiga skulder	1 381 523

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

4 397 641

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning

Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella kostnader

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före kostnader.

Soliditet (%)

Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

2016-09-15

-2017-12-31

Medelantalet anställda

0

Bolaget har inga fasta anställda utan lön utan lön betalas endast till vissa kursledare. SFOG Utveckling AB
Org.nr 559076-6431

Bernt Kjessler-pristagare 2019

**Årets mycket värdiga pristagare är professor Henrik Hagberg
Sahlgrenskauniversitetssjukhuset/Sahlgrenska akademien/Göteborgs Universitet.**

Henrik är mycket aktiv då det gäller undervisning forskning och kliniskt arbete inom obstetrik.

Som forskare är han mycket känd inom sitt fält, perinatala hjärnskador, där hans 300 originalartiklar citerats flitigt. Han är också aktiv inom klinisk forskning och en mycket uppskattad handledare av de 30 doktorander som han handlett fram till disputation

Henrik visade intresse för undervisning redan under grundutbildningen då han var kursammanuens på anatomen. Sedan 1989 deltar han aktivt i undervisningen av medicine kandidater, barnmorskor och läkare under specialistutbildning. Han har haft ansvar för kandidatutbildningen inom obstetrik/gyn inom Sahlgrenska akademien på ett föredömligt sätt. Dessutom har han vid upprepade tillfällen undervisat specialister där han lyckats beskriva komplicerad forskning på ett förståeligt sätt.

Henrik var initiativtagare till en ny lärobok i Obstetrik, detta tillsammans med Karel Marsal och Magnus Westgren.

Henrik har varit Göteborg trogen förutom under ett år då han var gästprofessor vid Johns Hopkins School of Medicine i Baltimore, och under två år då han var anställd som professor och överläkare vid Imperial College London – båda lärosäten som rankas bland de sex främsta i världen.

Det som framförallt kännetecknar Henrik är att han är en engagerad kliniker med mycket omfattande forskning och stort intresse för att i alla situationer vara en god pedagog så att andra kan växa i hans närhet. Detta kombinerat med ett gott humör och stor nyfikenhet gör honom till en mycket värdig mottagare av Berndt Kjessler-priset.

Förslag till styrelse för SFOG 2019

Ordförande Eva Uustal
Vice ordförande Michael Algovik
Facklig sekreterare Helena Kopp Kallner
Vetenskaplig sekreterare Inger Sundström Poromaa
Utbildningssekreterare Ellika Andolf
Skattmästare Henrik Graner
Redaktör Liselott Andersson
ARGUS Ove Axelsson
Webbansvarig Malin Sundler
Övrig ledamot/kvalitetssekreterare Kristina Nordquist
OGU-representant Elin Svensk
Nya posten Fortbildningssekreterare Marie Bixo

nyval på denna post
nyval
fortsatt mandat
fyllnadsval samt nyval
fortsatt mandat
nyval
fortsatt mandat
omval
nyval
fortsatt mandat
fortsatt mandat
nyval

Revisorer:

Auktoriserad revisor Christer Eriksson
Lekmannarevisor Gerald Wallsternsson
Revisorssuppleant Anna Ekeryd Andalen

omval
omval
omval

SFOGs valberedning 2018: Paulina Arntyr Hellgren (sammankallande), Mats Löfgren, Katarina Tunón

Vice ordförande

Jag är född och uppvuxen i Spånga utanför Stockholm och gjorde min grundutbildning på Karolinska Institutet. Efter en kortare sejour i Karlskrona flyttade min fru, som också är läkare, och jag till Västervik för AT, där vi sedan blivit kvar. Från början var nog tanken att flytta tillbaka till Stockholm, men eftersom familjen i rask takt utökades med 3 fina barn bestämde vi oss för att stanna i Västervik.

Det var ett bra beslut under småbarnsåren och skoltiden, men barnen är nu sedan flera år utflugna och spridda i landet.

Jag blev färdig specialist 1997 och har verkligen uppskattat bredden i verksamheten på ett lite mindre sjukhus. Jag var initialt mera obstetriskt inriktad och disputerade 2009 på KI med en avhandling om värksvaghet. Efterhand blev jag mer intresserad av gynekologisk kirurgi och har jobbat mycket för införande av minimalinvasiva metoder.

Under 7 år var jag även verksamhetschef i Västervik innan jag provade att återvända till Stockholm för att vara med och starta BB Sophia. Det var verkligen en spännande men också mycket rolig erfarenhet och jag har alltid tyckt det varit utmanande med nya former att bedriva sjukvård. Efter att ha varit åter i Västervik under ett par år har jag därför sedan ett halvår ett nytt jobb som s.k. patientflödeschef för benign gynekologi på Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge.

På fritiden ägnar jag mycket tid åt

motionsidrott och har bl.a. åkt flera Vasalopp både på skidor och cykel, men ägnar mig också åt utförsåkning och att vara på havet. Jag tycker också mycket om att lyssna på musik och har ända sedan studietiden sjungit i kör. God mat och dryck är ett annat stort intresse, även om jag kanske hellre äter än lagar.

Förutom utveckling av gynekologisk kirurgi är ett annat stort intresse hur vi ska kunna mäta och presentera vår verksamhet på ett begripligt sätt och jag har under många år varit delaktig i framtagande av kvalitetsdata för gynekologi och obstetrik i Sydöstra sjukvårdsregionen. En annan viktig fråga som intresserar mig är hur vi ska kunna hålla ihop specialiteten och säkra utbildningen i den allt mer fragmentiserade sjukvårdsverkligheten. Jag är också engagerad i frågor om global kvinnohälsa och har för några år sedan arbetat för MSF. Jag är sedan ett par år sekreterare i Global-ARG.

Michael Algovik

Vetenskaplig sekreterare

Jag är professor vid institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet och kliniskt verksam vid kvinnokliniken, Akademiska sjukhuset. Jag har tidigare suttit en period i SFOGs styrelse, då som redaktör för Medlemsbladet. Min egen forskning kretsar kring endokrina frågeställningar, och framförallt könshormoners effekt i hjärnan. I övrigt brinner jag för forskningsfrågor och har tidigare varit verksam i forskarutbildningskommittén vid medicinska-farmaceutiska området, Uppsala universitet. Som vetenskaplig sekreterare tänker jag arbeta för

en starkare vetenskaplig förankring inom professionen, förbättrade möjligheter att bedriva klinisk forskning samt fler nationella och pragmatiska studier.

Inger Sundström-Poromaa

Skattmästare

Hej!

Mitt namn är Henrik Graner och jag är föreslagen som ny kassör för SFOG.

När jag fick förfrågan om kassörskapet blev jag både glad och hedrad. Under ST-tiden var jag under några år engagerad i OGU-styrelsen vilket jag minns som både väldigt trevligt och väldigt lärorikt. Jag ser verkligen fram emot möjligheten att uppleva detsamma i styrelsearbetet i SFOG. Jag tycker att vi har all anledning att vara stolta över vår fina specialitets-

förening och jag hoppas kunna bidra till fortsatt utveckling i samverkan med er medlemmar och övriga styrelsen. Mina kvalifikationer för kassörskapet är dels erfarenhet av ekonomiansvar som verksamhetschef (och historiskt som kassör i diverse mindre föreningar) men kanske framförallt att jag tycks ha en latent ekonomgen som lätt triggas igång vid åsynen av balans- och resultaträkningar. Jag tycker helt enkelt att ekonomifrågor är intressanta vilket ibland kan vara väldigt praktiskt även om det av en del kollegor närmast tycks betraktas som en mild personlighetsstörning. Jag ser helt enkelt med glädje fram emot möjligheten att få fördjupa mig i såväl styrelsearbetet som räkenskaperna.

Jag är specialist i gyn/obst sedan 2006 och gjorde dessförinnan min AT och ST i Karlskoga. Som färdig specialist arbetade jag några år på Kvinnokliniken i Örebro för att därefter bli verksamhetschef på Kvinnokliniken i Lindesberg där jag också sedermera ingick i sjukhusets ledningsgrupp. Under åren i Lindesberg var min kliniska verksamhet i stort sett helt inriktad på gynekologi med mottagning

och benigna operationer, men jag längtade tillbaka till obstetrikdelen av specialiteten vilket förde mig tillbaka till KK i Örebro förra hösten. Jag jobbar just nu helt och hållet kliniskt inom framför allt obstetriksektionen.

Jag har bott i Örebro sedan jag som nybliven pappa och med färskt examensbevis i bagaget flyttade hit från Uppsala med min fru 1997. Äldsta sonen har nu flyttat tillbaka till Uppsala för att studera, men vi har 2 barn till som fortfarande bor hemma vilket får oss att känna oss lite yngre ett tag till. Vi trivs fint här i Örebro och det enda jag egentligen saknar här är ett hav att segla på i närheten, vi har provat att ha båt i Hjälmaren men insåg snart att det inte är någon riktig segelsjö. När vi är lediga åker vi gärna på resor eller till sommarhuset på Österlen.

Det var lite kort om mig. Hoppas vi ses på SFOG-veckan i Uppsala!

Henrik Graner

Webbansvarig

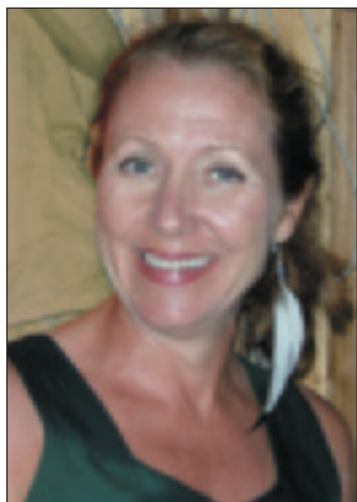
Som lite ”yngre” (hmmhmm) specialist är jag både glad och smickrad över frågan att ta över som webmaster i SFOG styrelsen. Min yrkesresa startade tidigt i barndomshemmet utanför Stockholm där föräldrarna hade en privat gynmottagning kvällstid. Jag lärde mig kring 11 års ålder att sortera benigt från atypi i cellprovsvaren. Men ganska snart hade jag bestämt mig för att bli något helt

annat, typ socionom, veterinär eller psykolog. Beslutet ändrades på gymnasiet då jag valde att göra mitt specialarbete om infertilitet och IVF. Intresset växte och nu sitter jag på en IVF klinik och arbetar med just denna fina patientgrupp. Jag gjorde min utbildning i Lund/Malmö och hade sedan ett par givande år som AT i Ystad. Både före, under och efter AT tog jag chansen att vara så mycket jag kunde på KK innan jag fick ST tjänst på KK i Lund. Redan första året på min ST hamnade jag i OGU styrelsen, och blev kvar där under hela min ST. De sista två åren som ordförande och då även delaktig i SFOG styrelsen. Under denna period öppnades ögonen för vilka otroliga kollegor som finns över hela landet och ställer upp ideellt för specialiteten. Engagemanget både i styrelsen och ARGgrupperna är inspirerande och det är svårt att inte dras med i entusiasmen och vilja vara med. Som person är jag nyfiken, engagerad och omtänksam. Jag vill gärna bidra med humor när jag kan och uppskattar god stämning. Effektivitet

och framåtanda är något jag uppskattar och försöker leverera. På arbetet trivs jag med teamarbete men även att leda och ta ansvar. De flesta av oss har valt Ob/gyn just för att det finns så mycket fortlöpande att lära. Till vardags arbetar jag på LIVIO Fertilitetscentrum i Malmö 4 dagar i veckan och 1 dag/vecka på Carlakliniken, som är en privat gynmottagning. Fritiden är i denna tid av livet mycket logistik och vardagssysslor med tre barn i åldrarna 3-12 år. Men utöver tid med familjen älskar jag att träna, baka, laga mat, inreda, umgås, resa, klippa hår och att shoppa. Att se hela människan och försöka ha ett holistiskt synsätt tilltalar mig. Jag har även läst sexologi på mastersprogrammet i Malmö, som bidrar just till ett bredare synsätt. Jag ser fram mot att lära mig sköta hemsidan och försöka förbättra den och kommunikationen utåt mot alla oss SFOG-medlemmar fortlöpande.

Malin Sundler

Fortbildningsseketerare

SFOG är uppenbarligen vanebildande! Beror det på att det är en förening som samlar ovanligt många kreativa och trevliga människor? Att åter få en chans att arbeta i styrelsen känns hedrande. Trots att jag avverkat totalt 2,5 perioder tidigare (2 som utbildningsseketerare och 0,5 som t.f. redaktör), behövde jag inte fundera länge när valberedningen ringde upp. Den nya positionen som fortbildningsansvarig verkar spännande och jag tror att jag skulle kunna bidra med ett och annat. Utbildningsfrågor har alltid legat mig varmt om hjärtat och fortbildning för specialister är sannerligen ett eftersatt område. Man kan tycka att ”livslångt lärande” är ett uttjatat begrepp men jag tror att förutsättningen för att

orka med ett stressigt och ansvarsfullt arbete som inom vår specialitet är att hela tiden få känna att man utvecklas i professionen.

Jag arbetar som professor i obstetrik och gynekologi vid Umeå universitet och överläkare vid Centrum för obstetrik och gynekologi Västerbotten. Mitt favoritområde, såväl kliniskt som vetenskapligt, är gynekologisk endokrinologi. Privat är jag gift med Assar, som är obstetriker, vi har två vuxna barn, katt och häst. Mitt jämtländska påbrå gör att jag för det mesta står med båda fötterna på jorden, men det hindrar inte att jag gärna antar nya utmaningar.

Marie Bixo

Kallelse till ett konstituerande möte för Preeklampsi-ARG

I enlighet med beslut i SFOGs styrelse i mars 2018 kommer en arbets- och referensgrupp för preeklampsi att bildas.

Målsättningen för denna arbetsgrupp är att fortlöpande, genom ingående penetration av såväl det teoretiska underlaget som förekommande klinisk praxis, söka sammanställa den kunskap i bred bemärkelse, som skall anses motsvara aktuell "vetenskap och beprövad erfarenhet" inom disciplinen Obstetrik och Gynekologi.

Nuvarande intressegrupp som tog fram ARG-rapport nr 72 2014 arbetar för närvarande med nationella evidensbaserade riktlinjer för omhändertagande vid hypertoni under graviditet vilka planeras färdigställas under hösten 2018. Riktlinjer ska enligt SFOGs önskemål uppdateras vartannat år varför detta blir en av den nya arbetsgruppens främsta uppgift.

Vårt riktlinjearbete har på ett tydligt sätt visat hur snabbt preeklampsiforskningsfältet rör sig framåt. Några delområden som genererar speciellt mycket uppmärksamhet är prediktion i första och andra trimestern samt diagnostik generellt. Vidare har senare tids forskning visat en signifikant ökad kardiovaskulär risk efter en graviditet komplicerad av preeklampsi. Det är viktigt att evidensen i den omfattande litteraturen granskas kontinuerligt för att förhindra att icke välgrundad forskning implementeras i kliniken och samtidigt är det viktigt att se till att nya adekvata rön implementeras på ett likartat sätt, i hela landet. Preeklampsi är även till stor del orsak till mödradödlighet och morbiditet även i Sverige, vilket ytterligare betonar vikten av en adekvat och väldokumenterad behandling av gravida med hypertoni/preeklampsi.

**Vi kallar härmed till ett konstituerande möte
vid SFOGs Årsmöte i Uppsala
måndag den 27 augusti kl. 12.15 – 13.30.**

Lokal, se SFOGs program.

Vid mötet kommer ordförande och sekreterare att väljas samt övriga målsättningar diskuteras.
Förslag till ordförande respektive sekreterare kan skickas till r.hjertberg@telia.com.

Välkomna önskar

Intressegruppen för preeklampsi:

*Lina Bergman, Katarina Bremme, Stefan Hansson, Margareta Hellgren, Ragnhild Hjertberg, Josefine Nasiell,
Anna Sandström, Maria Sennström, Ulla-Britt Wennerholm, Anna-Karin Wikström, Eva Östlund.
I intressegruppen ingår dessutom anestesilogerna Ove Karlsson och Anette Hein.*

Hysterektomi och OPPortunistisk SAlpingektomi

HOPPSA-studien har startat! Nästan alla landets kvinnokliniker, med ett fåtal undantag, är med och rekryterar patienter via GynOp.

Vad ska HOPPSA-studien svara på?

Om man opererar bort tuborna i samband med en benign hysterektomi, är det då

- En ökad risk för komplikationer?
- En ökad risk för påverkan på ovarialfunktionen, så att klimakteriet kommer tidigare?
- En lägre risk för framtida ovarialcancer?

Det finns nu retrospektiva data från GynOp som visar på en ökad risk för komplikationer och även fler med menopaus-symptom efter opportunistisk salpingektomi vid hysterektomi jämfört med enbart hysterektomi (Collins et al., 2018, manuskript, abstrakt SFOG-veckan, 2017). De resultaten förstärker ytterligare behovet av tillförlitliga resultat från HOPPSA, som är den enda pågående randomiserade studien i världen. Så det är angeläget att informera patienterna, rekrytera till studien och randomisera!

Sedan starten under hösten har vi justerat en del buggar i GynOp så att HOPPSA blir mer lättillgänglig och synlig för både patienter och doktorer. I början av maj gjordes ytterligare en ändring som innebär att HOPPSA-modulen syns direkt när man öppnar GynOp på en patient som är under 55 år och ska

göra hysterektomi och där hälsodeklarationen är skickad, även om patienten inte har kryssat i något i HOPPSA-enkäten. Det tror vi kommer att underlätta randomisering genom att informationen blir mer synlig.

Vi i styrgruppen har nyligen haft en telefonturné och diskuterat med alla ingående kliniker. Har ni inte blivit kontaktade, eller har frågor och kommentarer, så är ni välkomna att kontakta någon av oss:

annika.strandell@vgregion.se

annika.idahl@umu.se

karin.sundfeldt@obgyn.gu.se

mathias.palsson@gu.se

anna.darelius@vgregion.se

SFOG-veckan i Uppsala är också ett tillfälle att få information och ställa frågor. Onsdag lunch är det ett allmänt möte för SNAKS. Då kommer HOPPSA upp och även SALSTER.

Vad är SALSTER?

SALpingektomi vid STERilisering

Sterilisering är en annan benign bukoperation där opportunistisk salpingektomi diskuteras. Det är förstås samma bakomliggande teori, att salpingektomi skulle skydda mot framtida ovarialcancer.

Vad ska SALSTER-studien svara på?

Om man opererar bort tuborna i samband med en laparoskopisk sterilisering, är det då

- En ökad risk för komplikationer?
- En ökad risk för påverkan på ovarialfunktionen, så att klimakteriet kommer tidigare?

Studieplaneringen är i full gång och vi hoppas på lika stor eller ännu större anslutning av kliniker. Det som är angeläget nu är att alla börjar registrera steriliseringar i GynOp, vilket är en förutsättning för studien eftersom randomisering och datainsamling sker genom GynOp's redan befintliga rutiner. Idag registreras ca 30 % av alla steriliseringar i GynOp. Så om din klinik inte registrerar steriliseringar i GynOp idag, sätt igång! Detta är förstås viktigt inte bara för SALSTER, utan även för kvalitetsuppföljning av alla laparoskopiska steriliseringar.

Under SFOG-veckan kommer SALSTER att presenteras vid flera tillfällen, bl.a.

- Tisdag fm under punkten SNAKS-studier och Socialstyrelsens riktlinjer
 - Onsdag lunch, SNAKS allmänt möte
- Kom och lyssna, ställ frågor och ta chansen att påverka studieutformningen!

För HOPPSA och SALSTER styrgrupper
Annika Strandell

HOPPSA och SALSTER, två gynekologiska studier inom SNAKS. Mer om alla studier i SNAKS i nästa Medlemsblad!

Svenskt nätverk för nationella kliniska studier inom Ob/Gyn

SFOGs höstkurser 2018

OBS! Nytt anmälningförfarande!

Nu anmäler du dig till en kurs i taget via anmälningsslänk under varje rubrik.

Du kan anmäla dig till flera kurser. Anmälan för varje kurs är bindande.

Om kursen är fulltecknat kan anmälan inte genomföras. Du kan då anmäla dig till annan kurs.

Vid frågor kontakta kansliet: kansliet@sfog.se

1. Hemostasrubbingar inom obstetrik och gynekologi f.d. "Marstrandskursen"

Kursledning: Anna Hagman, KK, NÄL, Trollhättan, Margareta Hellgren, KK, SU, Göteborg

Maria Revelj, KK, SÄS, Borås, Hanna Östling, KK, Örebro, Jenny Immerstrand KK, SU, Göteborg

Kurstid: 12–14 september 2018 (onsdag-fredag v 37)

Kursort: Tollered. Internat med övernattnings på Näs Fabriker. Boende i enkelrum, helpension.

Avsedd för: 35 specialister i obstetrik och gynekologi

Program: Kursen omfattar grundläggande koagulationslära, medfödd och förvärvad trombofili inklusive APS, diagnostik och behandling av tromboemboliska komplikationer i allmänhet, trombosprofylax, medfödda och förvärvade blödningsrubbingar, postpartumblödningar, trombocytopeni, tromboembolism vid p-piller, HRT och graviditet, samt förvärvade koagulationsrubbingar vid obstetriska komplikationer.

Internationella och nationella föreläsare

Examination: Frågeformulär när kursen börjar och slutar

Mål: Ge grundläggande och fördjupade kunskaper i hemostasrubbingar aktuella inom obstetrik och gynekologi

Kursavgift: Kursavgift 7 000 SEK exkl. moms, samt 1 000 kr till SFOG. Kostnad för logi med helpension tillkommer 4 600 SEK exkl. moms (enkelrum, dubbelrum på förfrågan).

CME poäng: 24

Kontaktpersoner: anna.c.hagman@vgregion.se alt maria.revelj@vgregion.se

2. Office hysteroskopi (hysteroskopi på mottagning)

Kursledning: Mats Gunnarsson

Kurstid: 2018-09-13 – 2018-09-14 (torsdag-fredag v 37)

Kursort: Föreläsning och internat på Bernstorp (15 km öster om Hässleholm). Demonstrationsoperationer på Citymottagningen, en privat gynekologmottagning i Hässleholm.

Avsedd för: 9 personer i varje kurs. I första hand specialister i obstetrik och gynekologi men vi ser gärna sökande från team med läkare/barnmorska/sjuksköterska/undersköterska.

Maximalt 3 deltagare per klinik/mottagning och kurs.

Program: 2-dagars kurs där förmiddagen Dag 1 ägnas åt föreläsningar med teknikenomgång, anestesimetoder, indikatio-

ner och operationstekniker. Office-hysteroskopins fördelar och begränsningar belyses. Stort fokus lägges på tips och tricks för att kunna utveckla en fungerande operativ hysteroskopi på mottagning med vaken patient. Teamets betydelse runt patienten lyfts fram. På eftermiddagen varvas föreläsningar med hands-on övningar med riktiga instrument och i simulatorer.

Under dag 2 genomförs ett flertal hysteroskopiska demonstrationsoperationer på vår vanliga gynmottagning. Det visas diagnostisk hysteroskopi med vaginoskopisk teknik, hysteroskopisk resektion, polypektomi och hysteroskopisk assisterad ablationsbehandling. Allt på vakna patienter som gett samtycke till undersökning och med enbart peroral och lokal anestesi.

Examination: Kontinuerligt genom aktivt deltagande och diskussioner.

Mål: Att erhålla en grundläggande kunskap om för- och nackdelar med office-hysteroskopi. Att få inspiration att själv sätta upp och utveckla hysteroskopi på mottagningen. Att kunna utifrån diagnos, undersökningsfynd och patientens förutsättningar avgöra var den hysteroskopiska åtgärden bäst utförs.

Uppföljning: Kursledningen har som ambition att om önskemål finns erbjuda ett uppföljande besök på den klinik/mottagning som vill utveckla sin hysteroskopiverksamhet.

Kursavgift: 9 000 kr inkl. transporter, lunch, fika och middag. Internat med enkelrum och frukost betalas separat (1 500 kr/dygn)

Kontaktperson: mats@citymottagningenhassleholm.se

Information: Ytterligare information och schema finns på: www.surgerycourses.com

3. Pelvic floor ultrasound

Kursledare: Ligita Jokubkiene, Sweden, Aly Youssef, Italien

Språk: Engelska

Kurstid: 25-26 september, 2018

Kursort och plats: Aulan, kvinnokliniken, Jan Waldenströms gata 47, 20502 Malmö, Sverige

Avsedd för: Specialister i obstetrik och gynekologi med basala kunskaper i ultraljudsdiagnostik.

Antal deltagare: 30

Program: Kursen inriktad mot obstetrik och gynekologer med intresse för bäckenbottenultraljud. Kursen innehåller föreläsningar om bäckenbotten innan och under graviditet samt post

partum. Teoretiska föreläsningar (anatomi, ultraljudsundersökningsteknik vid normal anatomi och vid förlossningsskador), riklig bild material, videodemonstrationer. "Live demo scan" av patienter. Stor del av kursen ägnas åt praktiska övningar i tre-dimensionella ultraljudsbildsanalys av bäckenbotten (ta med egen PC dator).

Examination: Skriftlig examination sker i slutet av kursen.

Mål: Efter genomgången kurs skall deltagarna kunna använda gynekologisk ultraljud för att undersöka bäckenbotten och identifiera eventuella bäckenbottensskador

Kursavgift: 10 000 SEK exklusive moms

Kontaktperson och frågor kring anmälan: ligita.jokubkienne@med.lu.se

Obs: Kursen ges på engelska (internationell kurs)

4. Endometrios

Kursledning: Endometrios-ARG

Kurstid: 26-28/9 (onsdag-fredag v 39) 2018

Plats: Sigtunastiftelsen hotell & konferens

www.sigtunastiftelsen.se. Internat med två övernattningar.

Avsedd för: 30 specialister i obstetrik och gynekologi

Program: Genomgång av olika typer av lesioner och deras patogenes. Kliniska manifestationer. Diagnostik inkluderande anamnes, status, ultraljud samt MRT. Smärtfysiologi. Smärtbehandling och smärtrehabilitering. Medicinsk och kirurgisk behandling. Komplementärmedicinsk behandling. Kost, motion och fysioterapi. Tonårsendometrios. Differentialdiagnostik. Falldiskussioner med egna fall. Hur organisera omhändertagandet av kvinnor med endometrios.

Mål: Efter genomgången kurs förväntas deltagarna kunna handlägga majoriteten av de kvinnor som har endometrios. De förväntas även kunna bedöma vilka fall som är lämpliga att remittera till endometriosspecialist för konsultation eller fortsatt handläggning.

Avgift: Kursavgift 15 000 SEK

Kontaktpersoner: Matts.Olovsson@kbh.uu.se (Kursansvarig)
Susanne.Loberg@kbh.uu.se (Kurssekreterare)

5. Perinatologi för specialister i obstetrik och neonatologi

Kursledning: *Obstetrik:* med dr Marija Simic och docent Ylva Vladic Stjernholm, *neonatologi:* professor Eric Herlenius och studierektor Mireille Vanpée

Kurstid: September 2018 (måndag - onsdag v 38, alt. v 39)

Kursort: Obstetrikenheten Karolinska Universitetssjukhuset Solna, Stockholm

Avsedd för: Specialister i obstetrik och gynekologi samt neonatologi, 12-15 deltagare var

Program: Kursen innehåller föreläsningmoment om den intrauterina miljöns, nutritionens och mikrobiotas betydelse för graviditetsutfall och framtida hälsa, fosterinfektioner, fosterfysiologi och det nyfödda barnets omställning vid födelsen, interkurrenta sjukdomars konsekvenser för mor och barn,

intrauterin tillväxthämning, extrem, tidig och sen prematurbörd, konsekvenser av olika förlossningssätt för mor och barn vid olika graviditetslängd, läkemedel och amning, samt betydelsen av interdisciplinärt teamarbete.

I kursen ingår fallseminarium där etiskt och vetenskapligt synsätt belyses.

Examination: För godkänd kurs krävs 100 % närvaro och aktivt deltagande i avslutande interaktivt seminarium med fallreferat.

Mål: Efter genomgången kurs ska deltagarna ha fördjupade kunskaper om den intrauterina miljöns, nutritionens och mikrobiotas betydelse för graviditetsutfall och framtida hälsa, läkemedel under graviditet och amning, betydelsen av ett etiskt förhållningssätt och fungerande interdisciplinärt samarbete. Deltagarna ska kunna handlägga interkurrenta sjukdomar i samband med graviditet och förlossning, prematur förlossning, samt redogöra för val och konsekvenser av olika förlossningssätt.

Kursavgift: 5 000 SEK exkl. moms

Kontaktperson: Eric Herlenius (Neonatologi), Ylva Vladic Stjernholm (Obstetrik).

6. Påbyggnadskurs Obstetriskt Ultraljud (RUL)

Kursledning: Med dr Hans Bokström, dr Dagmar Elofsson, dr Eleonor Eriksson, med dr Ylva Carlsson, Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg

Tid: 1-5/10, 2018 (måndag-fredag v 40)

Kursort: Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra, Göteborg

Avsedd för: 16 Specialister inom obstetrik och gynekologi och barnmorskor som arbetar med rutinultraljud

Program: Kursen är påbyggnadskurs för läkare och barnmorskor som arbetar eller ska arbeta med obstetriskt ultraljudsdiagnostik. Kursen innehåller både teoretiska och praktiska moment och avslutas med teoretisk examination. Dessutom planeras praktisk examination cirka 6 månader efter kursens avslutande, vilket medför examinationsbevis att utföra ultraljudsundersökning under graviditet.

Mål: Kursen belyser ultraljudsfysik, teknik, säkerhet, biologiska effekter av ultraljud och apparatkännedom. Kursen ger kunskaper om undersökningsteknik och normal fosteranatomi. Ultraljudets plats i graviditetsövervakning kommer att belysas i form av fetometri, biofysisk profil och flödesmätning med dopplertechnik. Orientering kring invasiva ingrepp som amniocentes, chorionvillibiopsi och chordocentes samt handläggning av vanliga fostermissbildningar.

Etiska aspekter på ultraljudsdiagnostik kommer att belysas.

Typiska patologiska fynd kommer att demonstreras med DVD-teknik och diskussion av fynden görs i anslutning till dessa demonstrationer.

Kursavgift: 12 500 kr, inkluderar avgift för examen

Kontaktperson: Emelie Lindström, Kurssekreterare

Tfn: 031- 343 63 46, emelie.lindstrom@vgregion.se

7. Högriskobstetrik

Kursledning: Karin Pettersson, Anna Sand, Sissel Saltvedt, Gunilla Ajne

Kurstid: 1-4 oktober 2018

Kursort: Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, Stockholm

Avsedd för: 30 specialister i Obstetrik och Gynekologi.

Program: Bakgrund, diagnostik och handläggning av komplicerade obstetriska tillstånd hos den gravida kvinnan så som svår preeklampsi, HELLP, AFLP och hepatos samt differentialdiagnostiska överväganden. Fetala tillstånd som immunisering och intrauterina infektioner ingår samt betydande interkurrent sjukdom hos modern så som hjärtsjukdom, koagulationsrubbnings, reumatisk sjukdom, njur- och leversjukdom, neurologisk sjukdom, IBD, svår psykisk sjukdom och maternella infektioner. Kursen inkluderar även obstetrisk anestesilogi och maternell mortalitet. Falldiskussioner för varje område. Betydelsen av prekonceptionell rådgivning diskuteras.

Examination: Examination sker kontinuerligt genom interaktiva diskussioner,

falldiskussioner och kunskapsreflektion varje morgon.

Mål: Efter genomgången kurs förväntas deltagarna kunna identifiera och handlägga de kvinnor och foster med möjlig risk för komplikation inom de områden som ingår i kursprogrammet. Skapa kontakt och nätverk för framtida samarbete kring kliniska patientsituationer.

CME-poäng: 32

Kursavgift: 10 000 kr exkl. moms (luncher ingår)

Kontaktperson: kurssekreterare Anita Gasperoni, anita.gasperoni@sll.se

8. Ultraljudsdiagnostik inom abortvården

Kursansvariga kommer att inhämta mer information när vi stänger anmälan vilket inte sker förrän efter 8 april. Därefter lämnas besked om antagning.

Kursledning: Elisabeth Epstein, Helena Kopp Kallner, Lena Marions, Eneli Salomonson, Malin Thorsell

Kurstid: 8-9 oktober 2018

Kursort: Kvinnokliniken, Södersjukhuset, Stockholm

Avsedd för: Barnmorskor. Obligatoriskt med namngiven examinerad handledare i ultraljudsdiagnostik inom obstetrik och gynekologi och godkännande av klinikchefen. Barnmorskor som söker skall ha minst 1 års erfarenhet av dagligt arbete med aborter. Denna information inhämtas innan slutlig antagning.

Max antal deltagare: 12

Mål: Målet med kursen är att ge utbildning i praktisk ultraljudsdiagnostik för dem som är aktiva inom abortvården och att ge tillfälle till nya idéer, utbyte av erfarenheter, inspiration, interaktion och uppdatering. Föreläsningar om bl.a.: ultraljudsundersökningsteknik, bildoptimering, patientkontakt och etik, ultraljudsfynd vid normala och patologisk tidig graviditet, nor-

mala ultraljudsfynd efter medicinsk och kirurgisk abort, missfallsdiagnostik. 2 halvdagar ägnas åt praktiska övningar med ultraljudssimulator, ultraljudsdockor, samt auskultation med hands-on inom abort verksamheten.

Examination: Efter genomgången kurs, godkänd tenta, godkänd examination av handledare och godkänd logg-bok (med 50 fall) av kursledningen, erhålls certifikat. Målet är att uppnå examination inom ett år efter avslutad kurs.

Program: Kursen ges i form av föreläsningar samt gruppövningar CME-poäng:

Pris: 10 000 kr exkl. moms (kursdeltagarna betalar själv kost och logi)

Kontaktperson: Helena Kopp Kallner, helenakopp-kallner@ki.se, 070-440 20 70

9. Från förlossningsskada till prolaps-bäckenbottendysfunktion genom livet

Kursledning: Gunilla Tegerstedt, Sofie Karlström, Emilia Rotstein

Kurstid: 10-12 oktober 2018

Kursort: Patientområde Gynekologi och Reproduktion, Karolinska Universitetssjukhuset, Huddinge

Avsedd för: 24 specialister i obstetrik och gynekologi

Program: *Dag 1:* I föreläsningsform (egna och externa föreläsare) belyses epidemiologiska, urologiska, Gynekologiska och kolorektalkirurgiska aspekter på bäckenbottendysfunktion.

Dag 2: Kirurgisk behandling av olika former av bäckenbotten-defekter (deltagande i operationssal) och liveundersökning med bäckenbottenultraljud (Voluson och BK). Undervisningen sker gruppvis.

Dag 3: Det tvärprofessionella teamarbetet omkring patienter med bäckenbottendysfunktion presenteras med hjälp av sjukgymnast, tarmterapi/uroterapi, sexologiskt inriktad psykoterapeut och barnmorska från Karolinska Bäckenbottencentrum

Examination: Sker kontinuerligt vid diskussioner under seminarier och praktiska övningar

Mål: Efter genomgången kurs ska deltagarna ha förståelse för bakomliggande orsaker till bäckenbottendysfunktion och betydelse av rätt utredning, föreslå behandling och uppföljning av kvinnor med symptom

Kursavgift: 9 000 SEK exkl. moms, lunchmåltider och kaffe ingår

Kontaktperson: Anita.Gasperoni@sll.se

10. Fortbildningskurs i diagnostisk och operativ hysteroskopi

Kursledning: Docent/specialistläkare Arne Rådestad, specialistläkare Katarina Englund, specialistläkare Ulf Tungården

Kurstid: 15-16 okt måndag och tisdag v 42, 2018

Kursort: Nacka sjukhus (10 km från Stockholm C)

Mål och innehåll: Praktiskt inriktad kurs med individuell "hands on"- handledning i grupp med högst 3 deltagare.

Indikationer och operationsteknik vid polyp- myom och endometriresektion samt vid infertilitetsproblem.

Avsedd för: 6-9 specialister i ob/gyn. Handledningen anpassas efter tidigare erfarenheter av hysteroskopi.

Dag 1: Föreläsningar, demonstrationer och övningar med instrument

Dag 2: Handledda operationer på 3 operationssalar (ca 7/operationssal)

CME poäng: CME 16

Kursavgift: 9 000 SEK exkl. moms, lunchmåltider och kaffe ingår i kursavgiften

Kontaktperson: arne.radestad@aleris.se

11. Ungdomsgynekologi 2017

Kursledning: Lena Marions, Lena Moegelin, Pia Jakobsson-Kruse,

Kurstid: 15-17 okt 2018

Kursort: Victory Hotel, Lilla Nygatan 5, Gamla Stan, Stockholm

Avsedd för: 24 specialister i obstetrik och gynekologi

Program: Tonårsutveckling, Preventivmedel och abort för unga inklusive juridiska aspekter, Ungdomssexologi, HBTQ-ungdomar, Vanliga genitala infektioner på ungdomsmottagningen, Genitala smärttillstånd, Menstruationsrubbningar inkl. menssmärta och PMS, Kulturella aspekter.

Mål: Att kunna ta hand om ungdomar som söker gynekologisk vård

CME: 24 poäng

Kursavgift: 9 000 kr exkl. moms (inkl. förmiddagskaffe med smörgås, lunch samt eftermiddagskaffe buffé, hembakat, smoothies mm samt middag 16/10)

Kurssekreterare: Katarina Styrud

Kontakt: katarina.styrud@sll.se 08-616 43 29

12. Förlossningsrelaterade bäckenbottensskador – Prevention, diagnostik och akut handläggning. Genomgång av följder av skador på kort sikt.

Kursledning: Gunilla Tegerstedt, Sissel Saltvedt, Emilia Rotstein, Cecilia Lind, Karin Buren - Ett samarbete mellan SFOG och Barnmorskeförbundet

Kursort: Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, Stockholm

Kurstid: 19-21 nov 2018. Gemensamma dagar barnmorskor/läkare dag 1-2, endast läkare dag 3.

Avsedd för: 20 läkare och 20 barnmorskor, helst från samma klinik

Program: *Dag 1+2:* Föreläsningar inkluderande epidemiologi och anatomi samt genomgång av akuta förlossningsskador. I seminarieform belyses och diskuteras perinealskydd, framför allt i samband med instrumentell förlossning. Praktisk träning med suturering av grad II, III och IV bristningar på grispreparat samt demonstration via inspelade operationsfilmer.

Dag 3 (endast läkare). Konsekvenser av förlossningsrelaterade bäckenbottensskador såsom urininkontinens, analinkontinens, tarmtömningssvårigheter, smärta och sexuella besvär. Livesessioner med bäckenbottenultraljud och operationer.

Mål: Efter genomgången kurs ska deltagarna vara förtroga med riskfaktorer för förlossningsbristningar och hur dessa ska handläggas. Kunna handlägga akut perineal- och sfinkterskada samt ha praktisk kunskap om perinealskydd. Vidare ha kunskap om de konsekvenser som förlossningsbristningar kan leda till.

Examination: Sker kontinuerligt vid diskussioner under seminarier och praktiska övningar

Kursavgift: Läkare 7 000 kr exkl. moms, barnmorska 3 000 kr exkl. moms (luncher ingår)

Kontaktperson: Kurssekreterare Anita Gasperoni, anita.gasperoni@karolinska.se

Kursavgift: 10 000 kr exkl. moms (luncher ingår)

Kontaktperson: kurssekreterare Anita Gasperoni, anita.gasperoni@sll.se

13. Tillämpad ETIK inom Obstetrik och Gynekologi

Kursledning: Etik-ARG

Kurstid: 3 dagar, en inläsnings dag (förslagsvis 1-3 v före internatet) samt internat 19-20 november 2018

Plats: Ulfunda Slott, Stockholm

Avsedd för: Specialister i Obstetrik och Gynekologi. Kursen är av särskilt intresse för specialister med ansvar eller intresse för ST-utbildning. ST-läkare med intresse/ansvar för undervisning. Program: Kursen innehåller föreläsningar av etiker/filosofier men fokuserar framförallt på olika typer av interaktivt lärande och presentation av pedagogiska instrument användbara för att träna etiskt tänkande. Under kursen berörs ämnen som autonomi/informerat samtycke, prioriteringar i vården och professionsetik med exempel tagna från kvinnosjukvården.

Inläsningsuppgiften ger möjlighet till repetition av basal teoretisk kunskap om medicinsk etik. Alla deltagare ska lämna in en etisk analys utifrån valfritt kliniskt fall innan kursstart. Inlämnad etisk analys krävs för godkänd kurs. Återkoppling av inlämningsuppgift sker genom peer-review av annan kursdeltagare efter avslutad kurs.

Mål: Att ge kursdeltagare en verktygslåda med undervisningsmetoder inom etik-området och en ökad förmåga att fånga upp och föra etiska diskussioner vid ST-utbildning men även i den kliniska vardagen. Efter genomförd kurs förväntas deltagarna kunna planera och leda praktiska undervisningsmoment som ger utrymme för etisk reflektion.

Avgift: 8 700 kr per person (hjälpension under internat ingår)

Kontaktpersoner: Ann-Kristin Rönnberg

ann-kristin.ronnberg@regionorebrolan.se

Claudia Bruss claudia.bruss@med.lu.se

14. Ultraljudsbedömning av fosterhjärtat. Påbyggnadskurs för barnmorskor och obstetrik

Kursledning: Eva Bergman, överläkare, med.dr., obstetrik och gynekologi, Fostermedicinska mottagningen, Akademiska sjukhuset, Uppsala, Gunnar Bergman, överläkare, med.dr., Barnhjärtcentrum Stockholm-Uppsala, Helena Holmgren, barnmorska, Kvinnokliniken, Sundsvalls sjukhus, Sundsvall

Kurstid: 3-5 okt 2018 (onsdag- fredag v 40)

Kursort: Kvinnokliniken, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Avsedd för: Obstetrik med inriktning mot avancerat fosterultraljud och fosterhjärtbedömningar. Barnmorskor med en tidigare genomgången grundutbildning inom ultraljud (barnmorskor med minst två års ultraljudserfarenhet kommer att prioriteras). Max 30 deltagare.

Program: Normal fosterhjärtundersökning med ultraljud. Normal anatomi och fysiologi. Hjärtmissbildningar, arytmier och hjärtfunktionsstörningar. Klinisk betydelse, behandlingsmöjligheter och prognos. Bildoptimering. Rikligt med bildemonstrationer av normala och onormala fall. Gruppuppgifter, etik, samt inlämningsuppgift. Daglig Quiz. Examination i form av bildtolkning.

Mål: Deltagarna ska klara att i ultraljudsbilder från de fem standardprojektionerna identifiera och känna igen anatomiska och funktionella avvikelser inom fosterhjärtat. Deltagarna skall själva kunna producera representativa bilder i dessa 5 plan, vilket skall redovisas i en inlämningsuppgift.

Kursavgift: 10 000 SEK inkl. moms (8 000 SEK exkl. moms)

Kontaktperson: Sekreterare Maria Olsson:

maria.olsson@akademiska.se

15. Gynekologisk Tumörkirurgi

Kursledning: Pernilla Dahm-Kähler och Åsa Åkesson

Kurstid: 4-6 dec 2018 (vecka 49)

Kursort: Kvinnokliniken Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg

Avsedd för: 30 specialister i obstetrik och gynekologi (vi riktar oss både till dig som är nybliven specialist och kanske på väg att börja arbeta med gynekologisk cancer och till dig som har arbetat längre och vill friska upp kunskaperna inom gynekologisk cancer)

Program: Kursen innehåller en bred genomgång av utredning, diagnostik och behandling av ovarialcancer, corpuscancer, cervixcancer och vulvacancer utifrån gällande vårdprogram. Aktuella frågeställningar inom det gynekologiska cancerområdet belyses. Vi går igenom bl.a. kirurgisk radikalitet, robotassisterad kirurgi, sentinelnod-teknik och fertilitetsbevarande behandlingar vid gynekologisk cancer. Kursens upplägg är föreläsningar med diskussioner varvat med live-operationer via storbildsöverföring från operationssal.

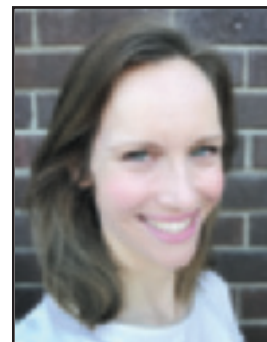
Mål: Efter genomgången kurs ska deltagarna kunna redogöra för utredning, diagnostik och

kirurgisk behandling av de gynekologiska cancerformerna

Kursavgift: 8 750 SEK inkl. moms

Kontaktperson: Åsa Åkesson, asa.e.akesson@vgregion.se

OGUs ordförande informerar

Kära kollegor,

Jag sitter i skrivande stund på tåget hem från ett soligt Hudiksvall efter avslutade OGU-dagar. Denna gång stod jag, tillsammans med mina tidigare kollegor i Hudiksvall, som arrangör för detta evenemang. Arbetet har varit intensivt och tidskrävande, och har nästan uteslutande skett på ideell basis på vår fritid. Ingen av oss har tidigare erfarenhet av att anordna dylika evenemang, men med god hjälp från våra kollegor i Helsingborg och med stöd av en konferensbyrå lyckades vi ändå ro det hela iland. Temat för i år var bäckenbotten, och vi diskuterade i huvudsak förlossningsskador, inkontinens och prolaps. Ett referat från dagarna finns i detta nummer, och på OGUs Facebooksida finns evenemanget sammanfattat. Ett stort tack till våra föreläsare, sponsorer och till er besökare. Jag hoppas att ni är nöjda!

Under årsmötet var det i sedvanlig ordning val av nya styrelsemedlemmar. Ett tillfälle att ta farväl av uppskattade kollegor, och att välkomna nya! Styrelsearbetet innebär givetvis en hel del arbete. OGUs styrelsemedlemmar representerar ST-läkare i en rad sammanhang, bla SFOGs styrelse, Utbildningsnämnden, Gyn-Op, SNAKS, studierektorsnätverket SNÄV, den nordiska ST-läkarföreningen NFYOG, den europeiska motsvarigheten ENTOG, den nystartade arbetsgruppen för benign kirurgi, BENK-ARG,

och Svenskt Kirurgiskt Råd. Följaktligen ger arbetet en unik möjlighet att påverka vår situation. Det ger också ett nätverk av ST-läkare över landet, en sammanhållning som av många av styrelsemedlemmarna lyfts fram som något av det bästa med att engagera sig i OGUs arbete. Det är ett arbete jag varmt kan rekommendera! Styrelsen är öppen för alla, kontaktuppgifter till valberedningen hittar ni på vår hemsida www.ogu.se. Där finns även protokoll för årsmötet - vi tackar Emma Ternér som ställde upp som ordförande! Hon bjöd också på bilder från sitt ENTOG-utbyte; reseberättelse från det senaste utbytet hittar ni i detta Medlemsblad.

Vi presenterade under årsmötet också våra fokusområden för styrelseåret som kommer. Mycket av arbetet handlar nu om förbättrad kirurgisk träning. I en verklighet där antalet operativa ingrepp krymper, och i storstadsregionerna också utlokaliseras till privata vårdgivare, fungerar inte en konservativ lärlingsbaserad utbildning. Denna måste istället vara genomtänkt, målinriktad och anpassad till lokala förutsättningar. OGU lanserade 2014 kampanjen Ge Kniven Vidare, och många kliniker har efter denna infört en strukturerad kirurgisk träning, vilket är oerhört glädjande. I samarbete med kirurgernas ST-läkarförening KIRUB lanseras efter sommaren kampanjen Nya

Ge Kniven Vidare, vilken presenteras närmare i en separat artikel. Vi söker ambassadörer för denna på varje klinik - en utmärkt möjlighet att göra en uppskattad insats! Vänligen se artikeln för kontaktinformation för detta.

Slutligen presenterades också preliminära resultatet av OGU-enkäten, vilken utkommer vartannat år. Denna baserar vi mycket av vårt arbete på, så vi uppskattar verkligen att ni tar er tid att svara på den! Enkäten kommer att presenteras i kommande medlemsblad, inför verksamhetschefer och studierektorer, och är den inblick vi har i ST-utbildningen runtom i landet.

Med detta inleder jag mitt arbete som ordförande för OGU. Ett arbete som jag ser fram emot med spänning!

Elin Svensk
Ordförande OGU

Referat från OGU-dagarna, Hudiksvall, 16-17/4

16-17 april 2018, mitt i en tid då kung Bore varit tuffare än på länge men just börjat ge vika, samlades vi ST-läkare från Sveriges alla hörn i Hudiksvall för OGU-dagar med tema bäckenbotten. En enhetligt klädd organisationskommitté och OGU:s ordförande Paulina Arntyr Hellgren hälsade oss välkomna och sedan var konferensen igång!

Det blev en mycket informativ start i och med anatomi- och fysiologiföreläsningen av Gunilla Tegerstedt (M.D., överläkare, kvinnokliniken, Karolinska Universitetssjukhuset) och hon fortsatte sedan med förlossningens effekt på bäckenbotten. Efter detta stod det klart att det inte bara är sfinkterskador som ställer till det för kvinnorna, att bäckenbotten är en mer komplex helhet. Efter en fika av det fräschar slaget fick vi ta del av Verena Sengpiels (specialistläkare och docent, Sahlgrenska universitetssjukhuset, Göteborgs universitet) genomgång av SPUR-inspektion, samt inblick i OGU:s arbete kring nya "Ge kniven vidare"-projektet.

Eftermiddagen inleddes av den inom området prisbelönta Bitu Eshraghi (specialistläkare, AMEL-kliniken, SÖS) som gav oss en nyanserad bild av kvinnlig könsstympning och hur man kan arbeta med dessa patienter. Inspiration för hur man faktiskt kan minska antalet förlossningsskador fick vi i och med de lokala föreläsarna Zoltan Závaczki (M.D., överläkare, kvinnokliniken, Hudiksvall) och Kristina Holmsten (barnmorska, kvinnokliniken, Hudiksvall) som genom sitt arbete med gemensamma arbets- och förhållningssätt på kliniken lyckosamt har reducerat antalet sfinkterskador (till under 1 %!).

Tack vare frekvent oral energipåfyllnad och återkommande energisk pausgymnastik à la fuldans under dagen hade vi också orken att hålla koncentrationen

uppe under dagens sista kunskapsinlämning om den funktionella bäckenbotten. I detta inkluderades även egen knipträning, under ledning av Ulrika Hallencreutz Grape (uroterapeut, specialistsjukgymnast, urologiska kliniken, Karolinska universitetssjukhuset) och Anna Skawonius (specialistsjukgymnast inom obstetrik, gyn och urologi, MSC, Karolinska universitetssjukhuset).

Som om detta inte vore nog fortsatte kvällen storstilat med modern tipspromenad och förstklassig middag på Strandpiren och många gjorde sedan sitt bästa för att hålla dansgolvet varmt ända in på natten.

Trots den festliga kvällen var det ändå, på grund av det spännande programmet, lätt att hålla sig pigg dag 2. Folke Flam (docent, överläkare, medicinskt ansvarig Cevita Care) inledde med en intressant inblick i fältet av inkontinenskirurgi. Sedan blev begreppet apikal prolaps betydligt tydligare för oss alla under Marion Eks (M.D., Ph.D., överläkare, kvinnokliniken, SÖS) föreläsning. Med utgångspunkt ur ett patientfall fick vi, med hjälp av Elsa-Lena Ryding (M.D., överläkare, docent, institutionen för kvinnors och barns hälsa, KI), behövlig kunskap om hur sexualrådgivning för patienter med bäckenbottensskador kan gå till.

Verena Sengpiel kom tillbaka och redogjorde för SNAKS arbete för att få en mer evidensbaserad sjukvård med högre kvalitet. Även Gunilla Tegerstedt och Folke Flam var med oss hela vägen in i mål med avslutande diskussion och frågor kring förlossningssätt och bäckenbottenskador, respektive inkontinenskirurgiska dilemman och komplikationer.

Under dagen hann vi också med OGU:s årsmöte, där det mest viktiga som OGU jobbar med lyftes fram, och där avgående styrelsemedlemmar tackades av och nya medlemmar och de nya postererna välkomnades.

Trötta och nöjda var det sedan dags för avrundning och hemresa för de flesta av oss, som framöver aldrig kommer tvivla på äktheten i begreppet Glada Hudik. Tröttast av alla torde dock organisationskommittén ha varit, med tanke på detta utomordentligt intressanta, breda och välorganiserade evenemang som vi tagit del av, där till synes inget lämnats åt slumpen.

Det är med stor pepp och ett uns av prestationsångest som vi i organisationskommittén för 2019 års OGU-dagar i Örebro nu påbörjar arbetet på temat Ohälsa och graviditet. Och vad kan det väl bli av ett par dagar på slottet?! Något alldeles underbart... Visst ses vi?

Elin Åkergården, ST-läkare, kvinnokliniken, universitetssjukhuset i Örebro

ENTOG-utbytet i Frankrike 2018

ENTOG, European Network of Trainees in Obstetrics and Gynaecology, är en organisation som varje år genomför kliniska utbyten för ST-läkare eller nyblivna specialister i något av medlemsländerna. I dag är 32 länder medlemmar i ENTOG. Tanken med ett kliniskt utbyte är att bilda nätverk, dela med sig av

erfarenheter och få insyn i värdlandets hälso- och sjukvårdssystem.

Värdlandet för årets ENTOG-utbyte var Frankrike. De antagna fördelades mellan tre städer; Paris, Marseille och Lille. Den franska hälso- och sjukvården har mycket att erbjuda inom obstetrik och gynekologi. Man har ca 800 000 för-

lossningar per år med goda perinatala resultat. Frankrike är också känt för avancerad gynekologisk kirurgi.

Karina Varasteh och Anja Marklund var årets två svenska deltagare i ENTOG-utbytet. Här nedan kan ni läsa om deras upplevelser i Marseille respektive i Paris.

Karina Varasteh åkte till Marseille

Jag fick möjligheten att åka till Marseille som är Frankrikes andra största stad med 850 602 invånare. Totalt var vi 10 ST-läkare som fördelades mellan två statliga sjukhus Hôpital Nord och Hôpital de la Conception. Den kliniska placeringen varade under tre dagar och man fick följa en ST-läkare på förlossningen, gynekologisk operation, dagjouren och fostermedicin. Dagen började med ett gemensamt morgonmöte med bl.a. jourrapport varefter man gick till sin respektive placering.

Hôpital Nord har ca 2 400 förlossningar per år. Sectiofrekvensen låg på 23,6 % enligt statistiken 2016. Elektiva snitt utan medicinsk indikation utförs på privata sjukhus. Medicinsk induktion sker med prostinfenem och Cytotec används enbart vid IUFD. Som regel stannar kvinnan 2–3 dagar på BB efter en normal förlossning.

ST-utbildningen i Frankrike har precis genomgått en omstrukturering. Den pågår under sex år. Man har ett obligatoriskt år inom allmänskirurgi samt 1,5 år valbart där man ges möjlighet till rändningar utanför den egna specialiteten. Därefter roterar man mellan gynekologi och obstetrik. Efter fem år blir man "assistent" vilket innebär att man undervisar på Universitetet (om man jobbar vid ett större sjukhus) och kan fördjupa sig inom ett område. Man skriver ett vetenskapligt arbete under fem år (motsvarar inte

Ph.D.), "Mémoire" (thesis).

ENTOG-utbytet bjöd på ett fullspäckat socialt program med bl. a. stadsvandring, middagar samt utflykt till ett naturreservat, ön Frioul. Programmet avslutades med att samtliga ENTOG-grupper möttes upp vid ett vetenskapligt möte och ett råd, Council, vilket i år pågick under EBCOG-kongressen (European Board & College of Obstetrics and Gynaecology) i Paris. Vartannat år sammanfaller ENTOG med denna kongress.

Under mötet diskuterades bl.a. postpartumblödningar och det hölls workshop i hantering av Bakri-ballong. I Frankrike definieras en blodförlust på > 500 ml inom det första dygnet som en stor postpartumblödning.

Ett annat viktigt tema som togs upp var ST-läkarens kliniska mognad och

självständighet och det gavs vägledning i hur denna process kunde uppnås på bästa sätt. Vikten av de erfarna kollegornas handledning och stöttning poängterades.

EBCOG-kongressen, som i år firade sin 26:e omgång, bjöd på inspirerande och lärorika föreläsningar. Det gavs workshops, mästarklasser, direktsänd kirurgi från Tübingen, laparoskopisk och hysteroskopisimulering, utställare med innovativa idéer, paneldiskussioner och en hel del annat.

Det har varit en fantastisk och intensiv vecka i Frankrike och jag kan varmt rekommendera att söka ett utbyte med ENTOG.

Karina Varasteh

ST-läkare

Kvinnokliniken, Akademiska sjukhuset, Uppsala

Anja Marklund på utbyte i Paris

Jag hade tur att i år bli en av två svenska ENTOG-deltagare. Jag skickade ansökan i slutet av min ST och fick åka till Paris som en alldeles nybakad specialist.

Vårt utbytesprogram startade på en söndagskväll. 29 deltagare från olika länder anlände till ett hostel i Paris, där vi möttes av en fransk ST-kollega Ryan. Han skulle vara en av våra värdar för detta utbyte. Alla vara glada, unga och nyfikna; och känslan påminde om en skolresa 20 år tillbaka i tiden. Vi checkade in i våra rum – åtta personer per rum med dusch och toa i korridoren – och gick ut för att äta vår första middag tillsammans. Skillnader i jourbördan, längden på ST, samarbete med barnmorskor och med seniora kollegor, olika sätt att hantera sätesbjudningar – ivriga diskussioner sattes igång direkt, sedan blev det en del vin, och allt mer skratt, och alla har vi landat i att vi har världens bästa jobb.

Morgonen därpå ringde larmklockan halvsju. Jag och Julia, en ST-läkare från Ukraina, åkte tillsammans till ett sjukhus i utkanten av Paris – Jossigny. Deras kvinnoklinik har ca 3 700 förlossningar per år, och modellen för samarbete mellan läkare och barnmorskor påminde om Sverige. Vi inledde dagen med ett besök på förlossningsavdelningen. Barnmorskor skojade om att det är borde vara mer rimligt att de fick komma på besök till vårt sjukhus i Sverige, då Skandinavien har så gott rykte när det gäller obstetrik och neonatologi. Själva kunde de bara bjuda på lite kaffe den morgonen – inga förlossningar, det var ovanligt lugnt. På gynakuten fick vi träffa en randande ST-läkare i akutmedicin. Hon arbetade mycket flitigt, utförde självständigt både gyn- och UL-undersökningar, och först

därefter förankrade sina handläggningar hos en gynkonsult. Vänligt visade hon oss runt på akuten, och vi fick vara med när hon träffade sina patienter – och precis som hemma i Sverige hade många buksmärter på gynakuten andra förklaringar än de just gynekologiska. Sedan blev det dags att möta ST-chefen – en ung cool kvinna som pratade perfekt engelska. Hon visade oss stolt deras simulatordockor och vi fick träna på sätesförlossningar, tång, sugklockor och skulderdystocier – deras algoritmer skiljde sig inte nämnvärt från våra hemma. De förlöser de flesta sätesbjudningar vaginalt. CT-bäckenmätning och viktskattning samt mätning av BPD på fostret görs i slutet av graviditeten, varefter en obstetriker bestämmer om det finns en förmodad disproportion – vilket sällan är fallet, så de flesta kvinnor får föda vaginalt. Efter den intensiva simulatorträningen blev vi bjudna på lunch på ett flott ställe i närheten av sjukhuset och ST-chefen var mycket nyfiken på hur ST-utbildningen fungerade i våra länder samt delade med sig av sina ljuva minnen från en resa till Norrland.

Dagens eftermiddag ägnades åt en lång promenad i Paris tillsammans

med andra deltagare av ENTOG-utbyte, och avslutades med en medelhavsbuffé på en mysig restaurang.

Nästa dag var vi på samma sjukhus, och jag fick följa en senior kollega som var subspecialiserad inom obstetriskt ultraljud. Han var mycket skicklig och berättade på ett underhållande sätt om olika fallgropar som man ska akta sig för vid rutinundersökningar. Jag fick även veta att franska läkare inom den privata sektorn har mycket högre löner än inom det offentliga, vilket var föga förvånande. Tyvärr resulterade det ofta i att duktiga erfarna specialister gick till privata sjukhus, men fortsatte att remittera svåra fall till offentliga sjukhus, där kompetensen ofta var sämre – men att följa och/eller utreda dessa svåra fall inom privata sektorn inte skulle vara lönsamt. Det hela lät Kafka-liknande, och svenska modellen kändes som ett betydligt bättre alternativ.

Tredje dagen fick vi alla komma till Tenon - ett stort sjukhus som är känt för sin gynekologiska kirurgi. De hade både benign och malign gynekologi, och våra värdar hade drivit upp våra förväntningar enormt. Morgonen blev dock kaotisk, då en stackars ST-läkare som skulle tagit hand om oss

precis hade gått av sin nattjour och hade svårt att ge instruktioner via WhatsApp till 29 personer var exakt vi skulle ses. Sjukhuset hade flera olika byggnader, folk gick vilse, blev hungriga och upprörda, och alla "cultural gaps" blev så tydliga. Men till slut hamnade vi alla rätt, varma croissanter med färskpressad apelsinjuice och nybryggt kaffe serverades, och en charmig fransk gynekolog föreläste för oss om innovativa metoder inom endometriiskirurgi, varefter vi i små grupper fick gå till olika operationsrum. Jag och mina holländska kompisar fick se hur vår föreläsare opererade en kvinna med uterussarkom och blev återigen imponerade över hans pedagogiska begåvning och kirurgisk skicklighet.

Sista dagen av utbytet deltog vi alla i ett ENTOG-möte. Erfarenheter från ENTOG-utbyten i Lille, Marseille och Paris presenterades, vi kunde välja mellan olika workshops och simulatorsutbildningar, och våra livliga diskussioner fortsatte under kafferaster. På kvällen var det mingel och middag på en båt. Det var ett himla liv på dansgolvet, festen fortsatte långt efter midnatt, och det var lite vemodigt också att behöva ta farväl av varandra.

Vi, ENTOG-2018 i Paris, har haft det himla kul ihop. Det har pratats allvar och skrattats massor, fikats, festats, sovits i trånga små rum på hotel. Det har svurits över rigida system, orimliga jourbördor (måste konstatera att vi är förskonade jämfört med kollegor i Central- och Östeuropa)

och över någons snarkningar i vårt rum (tänk om det var jag??). Massor med exempel på mod och kreativitet i svåra kliniska situationer har dragits, beröm har givits, nya tankar på hur de gamla problemen kan lösas har väckts. Våra auskultationer under utbytet var inte alla gånger så noggrant planerade och organiserade – men det hade också sin charm. Och det kompenenserades med råge av det ambitiösa sociala programmet på eftermiddagar och kvällar.

Tack ENTOG och tack alla fantastiska ST-kollegor från olika delar av Europa för lärorika och roliga dagar i Paris!

Anja Marklund
Specialistläkare, Kvinnokliniken
Södersjukhuset, Södersjukhuset

Sök anslag från NFOG!

Du kan söka anslag från NFOG-fund för

- Klinik- eller forskningsbesök utanför Sverige
- Projektarbete i utvecklingsländer
- Kurser utanför Sverige
- Forsknings- eller klinikprojekt i samarbete med andra nordiska länder

Obs! Sista ansökningsdag 1/10!

För ansökan, gå in på http://www.nfog.org/nfog_fund.shtml.

Systematisera utbildningen för ST-läkare på operation, för att skapa framtidens bästa gynekologer och obstetriker

Under hösten 2018 kommer en lansering av en ny version av "Ge kniven vidare" för att optimera ST-läkarnas operativa träning. Vi behöver ett mer användarvänligt system för att ge utvecklande feedback när det gäller operativ träning.

OGU lanserade 2014 kampanjen Ge Kniven Vidare och många kliniker har efter denna infört strukturerad kirurgisk träning. Men trots detta framkommer, i OGU-enkäten, år efter år att ST-läkarna inte uppnår målen som är ställda av utbildningsnämnden. Enligt socialstyrelsen ska man som färdig specialist kunna hantera akuta situationer men endast 56 % av de som är på sitt sista år på ST kan göra en laparoskopisk salpingektomi självständigt. När man frågar om hur många som är nöjda med sin kirurgiska träning är det 34 %.

Detta vill vi ändra på!

KIRUB (kirurgernas motsvarighet till OGU) har under 2017 lanserat en ny version av "Ge kniven vidare" och vi tror att vi gynekologer och obstetriker också kan använda samma strategi för att förbättra vår kirurgiska träning. Följande text är inspirerad av en artikel av Nathalie Young, ledamot i KIRUB, från Svensk Kirurgi 2/2017.

Det är ett stort problem att få konstruktiv feedback på operationsmoment. Många utbildningstillfällen faller bort pga att vi inte definierar vad ST-läkaren kan förväntas göra innan operationen och

inte sällan är det tidspress och operationen behöver gå fort vilket kan göra att operativ utbildning för ST-läkaren får stå tillbaka.

Aktiv och passiv assistans

Vår vision är att vi i framtiden ska bli bättre på att specificera feedback så att det blir lättare för ST-läkaren att förstå vad som behövs för att bli en bättre operatör. Tanken är att ST-läkaren tillsammans med handledaren sätter upp ett utbildningsmål inför varje operation. När operationen är klar ges feedback då handledaren bedömer vilken grad av assistans som ST-läkaren behövt; aktiv, passiv eller ingen assistans. Detta tillsammans med vad i momentet som gjorts bra och vad som kan förbättras. Momenten byggs sedan ihop så att ST-läkaren till slut klarar av t.ex. en främre plastik alternativt en laparoskopisk salpingektomi utan assistans.

Ovan arbetssätt avspeglar egentligen det som redan används idag. Om ST-läkaren blir osäker på vad nästa steg är så krävs automatiskt aktiv assistans. Nytt är att det blir mer fokus på att tillsammans identifiera vad som gjorde att ST-läkaren hade svårt att komma vidare i momen-

tet, till exempel anatomikunskap, vävnadshantering eller instrumentering.

Förhållningssättet att tillsammans reflektera och ringa in orsaken till svårighet att komma vidare är otroligt viktigt och det är mycket värdefullt för oss ST-läkare att få denna kunskap av seniora kollegor.

Patientnytta

Målsättningen med detta projekt är också att ST-läkaren mellan operationstillfällen kan träna på det som behöver förbättras, till exempel att träna på ett visst moment i laparoskopisk simulator och sedan använda en förbättrad teknik vid nästa operation. Detta leder till att både ST-läkaren och handledaren har mer insikt i var varje ST-läkare befinner sig i sin operativa utveckling vilket i slutändan leder till säkrare kirurgi och bättre kvalitet för patienterna. Skalan i nya "ge kniven vidare" blir också ett verktyg för att kunna verbalisera och kommunicera det som behöver utvecklas.

Vi söker nu intresserade ST-läkare på varje klinik i Sverige som kan vara ambassadörer för införandet av nya Ge Kniven Vidare. Välkommen att vara med och delta i en förbättrad kirurgisk träning! En

möjlighet för den som saknat strukturerad kirurgisk träning på sin klinik och vill implementera nya Ge Kniven Vidare skulle kunna vara att i samråd med sin handledare använda kampanjen som utgångspunkt för ett kvalitets- och förbättringsarbete.

Är du intresserad, ta kontakt med undertecknad, kontaktinfo finns under fliken styrelsen på www.ogu.se.

Mer information kommer att ges under SFOG-veckan i Uppsala.

Hanna Toorell

Nyckelreferenser

A theory-based model for teaching and assessing residents in the operating room. DaRosa DA, Zwischenberger JB, Meyerson SL, George BC, Teitelbaum EN, Soper NJ, Fryer JP. J Surg Educ. 2013 Jan-Feb;70(1):24-30.

Reliability, validity and feasibility of Zwisch scale for assessment of intraoperative performance. George BC, Teitelbaum EN, Meyerson SL, Schuller MC, DaRosa DA, Petrusa ER, Petito LC, Fryer JP. J Surg Educ. 2014 Nov-Dec.

The briefing, intraoperative teaching, debriefing model for teaching in the operating room. Roberts NK, Williams RG, Kim MJ, Dunnington GL. J Am Coll Surg. 2009 Feb;208(2):299-303.

Association for Surgical Education Validation of a novel intraoperative assessment tool: The Surgical Procedure Feedback Rubric Ayca Toprak et al. The American Journal of Surgery (2016) 211, 369-376.

Entrustment Decision Making in Clinical Training. Olle ten Cate et al. Academic Medicine, Vol. 91 No. 2 / February 2016.

Assessing Technical Competence in Surgical Trainees A Systematic Review. Peter Szasz, MD, Marisa Louridas, MD, Kenneth A Harris, MD, FRCSC, Rajesh Aggarwal, MD PhD, MA, FRCS, and Teodor P Grantcharov, MD, PhD, FACS. Annals of Surgery. Volume 261, Number 6, June 2015.

Accreditation Council for Graduate Medical Education.

Vi ses väl i Uppsala?
www.sfogveckan.se

AVTACKNINGSSYMPOSIUM FÖR LOTTI HELSTRÖM

Fredagen den 15:e juni hälsas alla som samarbetat med Lotti Helström i olika sammanhang välkomna till ett avtackningssymposium med efterföljande mingel för att fira hennes övergång i pension.

Symposiet äger rum på Södersjukhuset i sal Ihre i KI's lokaler plan 0, kl 13-14:30. Efter symposiet samlas vi i Sal Högalid kl 14:30 för mingel med bubbel och tilltugg.

Moderator: Katarina Wennstam, journalist och författare

Talare: Elsa-Lena Ryding, Chatarina Zetterström, Lena Moegelin, Anna Möller

Vi önskar anmälan till symposiet till lottissymposium@gmail.com för att beräkna mingelåtgång, men den som vill kan även komma utan föranmälan.

Varmt välkomna!

Välkomna till SFOG-veckan i Uppsala

Program

Måndag 27 augusti 2018

- 08.00-09.00 Registrering, TBA 1
- 09.00-09.15 Invigning, TBA 1
- 09.15-10.45 OGU-symposium (Alla välkomna).
Induktion - vart är vi på väg? TBA 1
Moderatorer: Karina Varasteh
- 09.15-10.45 Symposium. Könsdysfori, TBA 2
Moderatorer: Alkistis Skalkidou
- 10.45-11.15 Utställning, poster & kaffe, TBA 1
- 11.15-12.15 Plenarföreläsning, The Old is New Again: Revisiting
Menopausal Hormone Therapy, TBA 1
Moderatorer: Alkistis Skalkidou
Neill Epperson, Pennsylvania, Philadelphia
- 12.15-13.30 Lunch, TBA 1
- 12.45-13.25 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 13.30-15.00 Symposium. Cervixcancerprevention via
självpровtagnin, TBA 1
Moderatorer: Matts Olovsson
- 13.30-15.00 Fria föredrag Obstetrik, TBA 3
- 15.00-15.30 Utställning, poster & kaffe, TBA 1
- 15.30-17.00 Symposium. Cancerprofylaktisk kirurgi, var står
vi idag, TBA 1
Moderatorer: Daniel Altman
- 15.30-17.00 Symposium. Preeklampsi - to screen or not to
screen, that's the question, TBA 2
Moderatorer: Anna-Karin Wikström
- 17.05-17.35 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 17.30-20.00 Get together, TBA 1

Tisdag 28 augusti 2018

- 08.15-09.45 Fria föredrag Gynekologi, TBA 1
- 08.15-09.45 Symposium. Förlossning efter tidigare sectio, TBA 2
Moderatorer: Maria Jonsson
- 09.45-10.15 Utställning, poster & kaffe, TBA 1
- 10.15-11.15 SNAKS-studier och socialstyrelsens riktlinjer, TBA 1
Moderatorer: Ove Axelsson
- 10.15-11.15 OGU-symposium (Alla välkomna).
Tonårsgynekologi, TBA 2
Moderatorer: Agnes Edling
- 11.30-12.30 Plenarföreläsning. Monitoring quality of obstetric
Care: "Maternal Near Miss" and the WHO criteria,
TBA 1
Moderatorer: Birgitta Essén
Laleh Say, Istanbul
- 12.30-13.45 Lunch, TBA 1
- 13.00-13.40 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 13.30-14.30 Posterutställning, TBA 1
- 14.30-15.30 Symposium. MM-ARG, Mödrarmortalitet, TBA 1
- 14.30-15.30 Symposium. Nivåstrukturerin inom obstetrik och
gynekologi, TBA 2
Moderatorer: Masoumeh Rezapour
- 15.30-16.00 Utställning, poster & kaffe, TBA 2
- 15.30-17.00 Riks-ARG, TBA 1
- 16.00-17.00 Symposium. Reproduktionsmedicinska aktualiteter,
TBA 2
Moderatorer: Janne Holte
- 16.00-17.00 Symposium. Perinatalt medicinskt
omhändertagande vid extrem prematuritet, TBA 3
Moderatorer: Ulf Högberg
- 17.05-17.35 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 19.00-23.59 Studentikos afton, Östgöta Nation

Program

Onsdag 29 augusti 2018

- 08.30-09.30 Plenarföreläsning. Today's ovarian cancer treatment, TBA 1
Moderatorer: Karin Ståhlberg, Christina Fotopoulou, London
- 09.30-10.00 Utställning, poster & kaffe, TBA 1
- 10.00-12.00 SFOGs årsmöte, TBA 1
- 10.00-12.00 Barnmorskesymposium Obstetrik. Perinatal psykisk ohälsa, TBA 2
- 12.00-13.15 Lunch, TBA 1
- 12.30-13.10 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 13.15-14.45 Föreningssymposium, TBA 1
- 13.15-14.45 Barnmorskesymposium. Kontinuitet i förlossningsvården, TBA 2
- 14.45-15.15 Utställning, poster & kaffe, TBA 1
- 15.15-16.00 Symposium. Global ARG. 30 years of research for Safe Motherhood –challenges and successful collaboration between Tanzania and Sweden, TBA 1
Kidanto Hussein, Dar es Salaam, Tanzania
- 15.15-16.45 Symposium. Långvarig smärta på grund av endometrios, TBA 2
Moderatorer: Matts Olovsson
- 15.15-16.45 Presentation av bästa avhandling och bästa ST-arbete samt ytterligare två av varje, TBA 3
Moderatorer: Ove Axelsson
- 16.00-16.45 Symposium. Global ARG. Läsningar och lösningar inom den mångkulturella kvinnosjukvården, TBA 1
- 16.50-17.20 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 19.00-23.59 Middag, Rikssalen, Uppsala slot

Torsdag 30 augusti 2018

- 08.15-09.45 OGU-symposium (Alla välkomna). När det värsta händer - att hantera och gå vidare, TBA 1
Moderatorer: Johanna Norenhag
- 08.15-09.45 Symposium. Kvalitetssäkring av förlossningsvården, TBA 2
Moderatorer: Gunilla Hallberg
- 09.45-10.15 Utställning, poster & kaffe, TBA 1
- 10.15-11.15 Symposium. Betydelsen av förlossningssätt för barnets utveckling och hälsa, TBA 1
Moderatorer: Alkistis Skalkidou
- 10.15-11.15 Symposium. Corpuscancer-riskbedömning eller sentinel node för alla?, TBA 2
Moderatorer: Karin Ståhlberg
- 11.30-12.30 Plenarföreläsare. Preterm birth – if progesterone is not the answer, what is?, TBA 1
Moderatorer: Alkistis Skalkidou, Jane E Norman, Edinburgh
- 12.30-13.45 Lunch, TBA 1
- 13.00-13.40 Industrisponsrat symposium, TBA 2
- 13.45-15.15 Symposium. Kvacksalveri och humbug inom obstetrik och gynekologi, TBA 1
Moderatorer: Alkistis Skalkidou
- 13.45-15.15 Symposium. Kvalitetsövervakning av kvinnosjukvården - våra register, TBA 2
Moderatorer: Anna-Karin Wikström
- 15.30-16.00 Avslutning, TBA 1

Symposium om interkurrenta sjukdomar och graviditet

Symposiet riktar sig till läkare och barnmorskor och kommer att belysa akuta och kroniska sjukdomar under graviditet och förlossning. Några av Sveriges ledande föreläsare inom respektive område har bjudits in till Lund denna dag. Förutom intressanta föreläsningar kommer tid att ges till diskussion och genomgång av fall.

Datum: 29 november 2018

Plats: Stora Aulan, Lund, Skånes Universitetssjukhus

Preliminärt program:

Graviditet och

- a) hypertoni och njursjukdomar
- b) kardiovaskulära sjukdomar
- c) thyroideasjukdomar
- d) diabetes
- e) hematologi
- f) gastrointestinala sjukdomar
- g) reumatologiska sjukdomar
- h) DVT och lungemboli
- i) akut kirurgisk åkomma
- j) intensivvård och anestesilogiska aspekter under graviditet

Organizing committee:

Jana Brodzki, överläkare

Monica Lilja, överläkare

Helena Strevens, överläkare

Dag-Wide Swensson, överläkare

Lars Thurn, överläkare

Kostnad: 1 200 kronor (exklusive moms, inklusive lunch och kaffe)

Anmälan: <https://mkon.nu/interkurrentasjukdomar>

Sista anmälningdag: 2018-09-30

Anmälan är bindande. Notera att anmälningavgiften måste vara betald innan sista anmälningdagen har gått ut. Antalet platser är begränsat.

Intressegrupper inom SFOG

Mödrahälsovårdsöverläkargruppen

Ordförande

Caroline Lilliecreutz
Kvinnokliniken plan 14
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping
E-post: caroline.lilliecreutz@regionostergotland.se

Sekreterare

Anna Bäckström
Landstinget Västernorrland
E-post: modrahalsovardsoverlakare@lvn.se

Obstetriker och gynekologer under utbildning (OGU)

Ordförande

Paulina Arntyr Hellgren
KK, Universitetssjukhuset Örebro
Tel: 019-602 20 01
E-post: paulina.arntyr.hellgren@regionorebrolan.se

Sekreterare

Therese Friis
KK, Akademiska sjukhuset
Uppsala
E-post: therese.friis@akademiska.se

Privatgynekologerna

Ordförande

Ilona Barnard
Slottstadens Läkarhus
Fågelbacksgatan 11
217 44 Malmö
Tel: 040-985322
E-post: ilona_barnard@yahoo.se

Sekreterare

Teresia Ondrasek Jonsson
Ondrasek Läkarmottagning
Storgatan 1
852 30 Sundsvall
Tel: 070-661 04 64
E-post: teresia.ondrasek.jonsson@ptj.se

Kassör

Katarina Johansson
HELSA Specialistvård
St Larsgatan 42
582 24 Linköping
Tel: 013-460 10 00
E-post: katarina.johansson@helsa.se

Webmaster

Johanna Andersson
Aleris Specialistvård Sabbatsberg
Olivecronas väg 1
113 61 Stockholm
E-post: johanna.andersson@aleris.se

Arbets- och Referensgrupperna inom SFOG

BEign (gyn)Kirurgi, **BENK**-ARG

Ordförande: Sophia Ehrström

Sophia.ehrstrom@ultragyn.se

Sekreterare: Klara Hasselrot

klara.hasselrot@ki.se

Cervixcancerprevention, **C**-ARG

Ordförande: Kristina Elfgrén

PO Gynekologi och Reproduktion,

Karolinska Universitetssjukhuset

Stockholm

Tel: 08-585 875 28

kristina.elfgren@sll.se

Sekreterare: Cecilia Kärrberg

Kvinnosjukvård, Sahlgrenska

Universitetssjukhuset

Göteborg

cecilia.karrberg@vgregion.se

Endokrin-ARG

Ordförande: Alkistis Skalkidou

Akademiska Sjukhuset

Uppsala

Tel: 076-206 85 82

alkistis.skalkidou@kbh.uu.se

Sekreterare: Angelica Lindén-Hirschberg

Karolinska Universitetssjukhuset

Stockholm

angelica.linden-hirschberg@karolinska.se

Endometriosis-ARG

Ordförande: Anna-Sofia Melin

Capio Gynekologi Globen

Stockholm

anna-sofia.melin@capio.se

Sekreterare: Bartosz Bezubik

KK, Södertälje Sjukhus

bartosz.bezubik@sll.se

Etik-ARG

Ordförande: Ingrid Bergelin

Kvinnosjukvården Dalarna

Tel: 0250-49 30 00

ingrid.bergelin@ltdalarna.se

Sekreterare: Ann-Kristin Rönnberg

KK, Universitetssjukhuset Örebro

ann-kristin.ronnberg@regionorebrolan.se

Evidens-ARG

Ordförande: Annika Strandell

SU/Sahlgrenska

Göteborg

Tel: 0700-90 44-54

annika.strandell@vgregion.se

Sekreterare: Sissel Saltvedt

Karolinska Universitetssjukhuset, Solna

Tel: 08-517 700 00

sissel.saltvedt@sodersjukhuset.se

Familjeplanering, **FARG**

Ordförande:

Kristina Gemzell-Danielsson

Karolinska Universitetssjukhuset, Solna

Stockholm

Tel: 08-524 800 00

kristina.gemzell@ki.se

Sekreterare: Helena Kopp-Kallner

Danderyds sjukhus

Stockholm

Tel: 070-440 20 70

helena.kopp-kallner@ki.se

Fert-ARG

Ordförande: Kjell Wänggren

Reproduktionsmedicin, Novumhuset

Karolinska Universitetssjukhuset,

Huddinge

Tel: 08-585 80 00

kjell.wanggren@karolinska.se

Sekreterare: Elizabeth Nedstrand

KK, Universitetssjukhuset

Linköping

elizabeth.nedstrand@regionostergotland.se

Global-ARG

Ordförande: Birgitta Essén

Akademiska Sjukhuset

Uppsala

birgitta.essen@kbh.uu

Sekreterare: Mikael Algovik

global-ARG@telia.com

Hem-ARG

Ordförande: Anna Hagman

Norra Älvsborgs Länssjukhus

Trollhättan

Tel: 010-435 00 00

anna.c.hagman@vgregion.se

Sekreterare: Hanna Östling

Universitetssjukhuset i Örebro

Tel: 019-602 18 19

hanna.ostling@regionorebrolan.se

Mödrmortalitet, **Mm**-ARG

Ordförande: Sissel Saltvedt

Karolinska Universitetssjukhuset, Solna

Tel: 072-711 51 61

sissel.saltvedt@sodersjukhuset.se

Sekreterare: Lisa Parén

Obstetrik SU

Göteborg

Tel: 031-343 40 00

lisa.paren@vgregion.se

Perinatal-ARG

Ordförande: Karin Pettersson

Karolinska Universitetssjukhuset,

Huddinge

Stockholm

Tel: 08-585 875 36

karin.pettersson@karolinska.se

Sekreterare: Marie Blomberg

KK, Universitetssjukhuset

Linköping

Tel: 013-22 20 00, 070-433 03 18

marie.blomberg@regionostergotland.se

POS-ARG

Ordförande: Lena Moegelin

KK, Södersjukhuset, Stockholm

Tel: 08-616 10 10

lena.moegelin@sll

lena.moegelin@sodersjukhuset.se

Sekreterare: Lena Holzman

KK, Södersjukhuset, Stockholm

Tel: 08-616 10 10

lena.holzman@sll

lena.holzman@sodersjukhuset.se

Robson-ARG

Ordförande: Lars Ladfors
Göteborg
lars.ladfors@sfog.se
Sekreterare: Sophia Brismar
Danderyd
sophia.brismar-wendel@ds.se

Ton-ARG

Ordförande: Lena Marions
KK, Södersjukhuset
Stockholm
lena.marions@ki.se
Sekreterare: Pia Jakobsson Kruse
KK, Södersjukhuset
Stockholm
pia.jakobsson-kruse@sodersjukhuset.se

Tumör-ARG

Ordförande: Karin Stålberg
KK, Akademiska Sjukhuset
Uppsala
karin.stalberg@kbh.uu.se
Sekreterare: Åsa Åkesson
SU/Sahlgrenska
Göteborg
asa.e.akesson@vgregion.se

Ultra-ARG

Ordförande: Peter Lindgren
Centrum för fostermedicin
Karolinska Universitetssjukhuset
Stockholm
Tel: 070-609 29 23
peter.lindgren@karolinska.se
Sekreterare: Mirka Blommé
miable@hotmail.com

Ur-ARG

Ordförande:
Marie Westergren-Söderberg
KK, Södersjukhuset
Stockholm
Tel: 08-616 10 00
marie.westergren-soderberg@sodersjukhuset.se
Sekreterare: Riffat Cheema
Skånes Universitetssjukhus
Malmö
riffat.cheema@skane.se

Vulv-ARG

Ordförande: Nina Bohm-Starke
nina.bohm-starke@ds.se
Sekreterare: Christina Rydberg
KK, Varbergs Sjukhus
Varberg
Tel: 0340-48 10 00
christina.rydberg@halland.se

Arbets- och Referens-Grupp-Utvecklings-Samordnare

ARGUS

Ove Axelsson
SFOG-Kansliet
Drottninggatan 55, 2 tr
111 21 Stockholm • Tel: 08-440 01 75
E-post: ove.axelsson@kbh.uu.se

SFOG-Kansliet

Susanne Lundin • Diana Mickels
Drottninggatan 55, 2 tr
111 21 Stockholm
Tel: 08-440 01 75 • Fax: 08-22 23 30
kansliet@sfog.se • www.sfog.se

SFOG

MEDLEMSANSÖKAN

www.sfog.se

Svensk Förening för Obstetrik och Gynekologi är en förening för alla läkare som är verksamma inom specialiteten, specialister såväl som icke-specialister. SFOG är en specialitetsförening inom Sveriges Läkarförbund och den äldsta sektionen inom Svenska Läkaresällskapet.

Alla medlemmar i SFOG är anslutna till Nordisk Förening för Obstetrik och Gynekologi (NFOG) och Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique (FIGO), Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) samt European Board and College of Obstetricians and Gynecologists (EBCOG). Som SFOG medlem bör man vara medlem i Sveriges Läkarförbund och Svenska Läkaresällskapet.

I Medlemsbladet, som publiceras fem nummer per år, dryftas angelägenheter som berör specialiteten. Där annonseras också fortbildningskurser, möten och symposier. Man har också tillgång till ACTA Obstetrica et Gynecologica Scandinavica, som utkommer med 9-12 nummer per år.

Föreningen har ett antal arbets- och referensgrupper (AR-Grupper) som är öppna för alla. Dessa grupper bevakar olika delar av specialiteten, ger ut ARG-rapporter och medverkar till vidareutbildning.

Årsavgiften till föreningen är 1 200 kronor och 600 kronor för pensionär. I avgiften ingår abonnemang av ARG-rapporterna, som också är fritt tillgängliga på SFOGs hemsida. I och med Din anmälan registreras Du i SFOGs medlemsregister.

För specialister som är medlemmar i SFOG anordnas fortbildningskurser.

De flesta som söker nytt medlemskap är fortfarande under utbildning. Obstetrik/Gynekologer under Utbildning – (OGU) är en av flera intressegrupper inom SFOG. OGU vänder sig till alla under specialistutbildning men även till vikarie- och yngre kolleger med intresse för specialiteten och yngre specialister. Aktiviteterna syftar bl.a. till att bevaka specialistutbildningens utformning och innehåll, att försöka underlätta för internationellt utbyte som del av utbildningen och att arrangera en årlig konferens för utbildning och debatt om utbildningsfrågor inom specialiteten. Sedan drygt ett år tillbaka är också SFOG huvudman för att organisera ST-kurser för blivande specialister.

Bli medlem i SFOG, så kan Du hålla Dig välinformerad om vad som händer inom Din specialitet.

Anmäl dig via SFOGs hemsida, www.sfog.se, Medlemsansökan